

Savinjske novice

CENA ZA
NAROČNIKE:
1.89 EURZavod za gozdove
SlovenijeVse več napadov
podlubnikov

STRAN 15

Rosana Štiglic, naj kulturnica:
»Vse, kar sem, sem tudi zaradi
svojih ustvarjalnih ljubezni«

STRAN 20-21

STRAN 4-11

Vodna ujma izmaličila
Zgornjo Savinjsko dolinoSto let akademskega kiparja
in industrijskega oblikovalca
Cirila Cesarja

STRAN 17

Ukrajinsko-poljski in nemško-
avstrijski pisatelj en mesec
v Gornjem Gradu

STRAN 16-17

KUPITE CENJE
IZDAJALNIK
POLZELA
ZADRUŽA ZA RABO

**KMETIJSKA
ZADRUGA
POLZELA z.o.o.**
Matuška cesta 52, 3313 Polzela

AKCIJA ☎ 03 572 09 68
065 554 207

- Trave Agrosaati 4, 4+,
- Trave Agrosaati 5, 5+

RINFUZA

- Koruza v rifuzi - 0,32 €/kg
- Koruza gnetena - 0,35 €/kg
- Actiprot - 0,44 €/kg
- Repične tropine - 0,44 €/kg

FASTER SONS **NOVO - 125 ccm**

YAMAHA XSR125 LEGACY

MOTOCENTER PROMOTOR
Info: 041 73 44 40

YAMAHA *Revs Your Heart*

XSR125 LEGACY
時を超える旅 **RIDE THROUGH TIME**

MOTOCENTER PROMOTOR
Drešinja vas 18
3301 Petrovče
03/5707-151
www.promotor.si

Poština plačana po pogodbi št. 31/3/S

SAVINJSKE NOVICE

Šmihelska cesta 2

3330 Mozirje

DA, naročam se na tiskano izdajo tednika Savinjske novice. Naročnino bom poravnal/a na osnovi računa. Naročilo velja do moje pisne odpovedi.

Ime in priimek _____

Naslov _____

Telefon/GSM _____

Datum _____ Podpis _____

KMETIJSKA ZADRUGA ŠALEŠKA DOLINA z.d.o.o., Škofljica

TPC SAŠA, Prihova 56, Nazarje
tel.: 03 838 52 40
mob.: 041 726 282

KT LUČE, Krnica 50 a, Luče
tel.: 03 838 52 49
mob.: 031 363 723

ODKUP KRAV, BIKOV, TELIC IN TELET!
ZAGOTAVLJAMO DNEVNO NAJVIŠJE
ODKUPNE CENE! MOŽNOST PLAČILA TAKOJ!
041 592 197 in 041 218 543

UGODNA KRMILA V TRANZITU!
PRI NAKUPU KRMIL V RINFUŽI
VAM NUDIIMO 6% POPUST!
03 898 49 75

V Kmetijski zadrugi Šaleška dolina vam zaradi zaprtja TPC SAŠA Nazarje, nudimo dostavo krmil na dom! Naročila sprejemamo na telefonsko številko **065 556 754**.

KT Luče obratuje po normalnem delovnem času, vendar z omejenimi zalogami!

Kmetijska zadruga Šaleška dolina z vami in za vas

Vseбина

Občina Mozirje

V Lokah pri Mozirju
kot vesoljni potop 4

Občina Nazarje

Brez primere najhujša
poplava doslej 5

Občina Gornji Grad

Poplava za nedoločen
čas zamaknila gradnjo
obvoznice 6

Občina Rečica ob Savinji

S skrajnimi napori uspeli
rešiti človeška življenja 7

Občina Ljubno

Najmanj devet družin
potrebuje nov dom 8

Občina Luče

Največja katastrofa
v Strugah, kjer je stanje
alarmantno 9

Občina Solčava

Najhuje od Robanovega
kota do Logarske
doline 10

Zgornjesavinjsko gospodarstvo

Najhujše posledice bo
zaradi poškodovane
opreme trpela industrija ... 11

LAS SAŠA

Z evropskimi sredstvi
do višje kakovosti
življenja 12

Občinski svet Nazarje

Svetniki pohvalili
osnutek strategije
regijskega turizma 12

Kaj poleti berejo Zgornjesavinjčani

Knjiga še vedno zvesta
spremljevalka
na dopustu 14

30. Solčavski dnevi

Pestro dogajanje, kjer
je lahko vsak našel
nekaj zase 18

Razstava del Kiki Klimt v Solčavi

Poseben način
slikanja, ki ga razvija
že deset let 19

4

5

11

18

19

Spoštovane bralke in bralci,

v teh težkih trenutkih se naša skupnost sooča s posledicami hude naravne katastrofe. Takih uničujočih poplav naša dolina ne pomni. Prizadele so naše domove, naša podjetja, našo skupno prihodnost. V teh temačnih časih v našo sredo vseeno sveti žarek upanja, na pomoč prihaja ogromno prostovoljcev, prijatelji, znanci in sosedji pomagajo tistim, ki so uničujočo ujmo najbolj občutili. Solidarnost in pripravljenost pomagati je čutiti skorajda na vsakem koraku. Priznam, da so me stiske ljudi in neomajna pomoč ter topli odzivi prostovoljcev v teh dneh več kot nekajkrat ganili do solz.

Ob tej težki preizkušnji se povezujemo bolj, kot kadarkoli. Tako bomo premagali izzive, ki so pred nami, obnovili in okrepili našo skupnost. Vedno smo bili močni in odločni ljudje, ki znamo stopiti skupaj, ko je res težko. Zdaj je čas, da ta enotnost prevzame še večjo vlogo. S skupnimi močmi bomo obnovili naše domove, pomagali tistim, ki so izgubili največ in ponovno vzpostavili pogoje, ki jih potrebujemo za normalno življenje.

Ob tej priložnosti vas pozivam, da se tudi vi, če se še niste, aktivno vključite v delovne akcije, skupinske dejavnosti za obnovo, prostovoljno pomagajte svojim znancem, sosedom in podprete lokalne organizacije, ki se trudijo nuditi pomoč. Tudi majhna dejanja imajo lahko velik vpliv, zato se ne obotavljajte.

Savinjske novice se zavezujemo, da vas bomo redno obveščali o najbolj pomembnih zadevah, na naši spletni strani objavljamo obvestila občin in organizacij, pisali bomo o napredku obnove, virih pomoči in vseh ostalih pomembnih informacijah.

Povezani bomo premagovali ovire, se učili iz te izkušnje in gradili še trdnjšo prihodnost za naše otroke in vse prihodnje generacije. Ne smemo pozabiti, da smo najmočnejši, ko stopimo skupaj. Bodimo vir upanja drug drugemu in sodelujmo za boljši jutri. Naša enotnost, solidarnost in optimizem bodo tiste sile, ki nas bodo vodile skozi te temne trenutke.

Skupaj bomo zmogli!

Odgovorna urednica
Nastasja Kotnik

ISSN 0351-8140, leto LV, št. 32, 10. avgust 2023. Izhaja vsak četrtek. **Ustanovitelj:** Skupščina občine Mozirje. **Izdajatelj:** Savinjske novice, d.o.o., Šmihelska cesta 2, 3330 Mozirje. **Odgovorna urednica:** Nastasja Kotnik. **Naslov uredništva:** Savinjske novice, Šmihelska cesta 2, 3330 Mozirje. **Telefon:** 03/83-90-790, 041/793-063, 041/348-884.

E-pošta: trzenje@savinjske.com, urednistvo@savinjske.com. **Internet:** http://savinjske.com. **Cena za izvod:** 2.10 EUR, za naročnike: 1.89 EUR. Tisk: Grafika Gracer, Lava 7b, Celje. **Naklada:** 2.000 izvodov.

Stalni zunanji sodelavci (razvrščeni po abecednem vrstnem redu): Tatiana Angioi, Franjo Atelšek, Benjamin Kanjir, Roman Mežnar, Jože Miklavc, Barbara Rozoničnik, Štefi Sem, Marija Šukalo, Peter Udir, Primož Vajdl, Peter Weiss.

Grafično oblikovanje: Uroš Kotnik.

Rokopise, objave, razpise in oglase je potrebno dostaviti v uredništvo najkasneje osem dni pred izidom tekoče številke. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost sodi časopis Savinjske novice med proizvođe, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 5%. **Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo.** Pridržujemo si pravico krajšanja besedil. Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo. **Izključno pisne odpovedi sprejemamo za naslednje dvomesečje.**

Oglaš: Helena Kotnik, trzenje@savinjske.com, 041/793-063
Zahvale, čestitke: Nina Zidarn, nina.zidarn@savinjske.com, 041/348-884

OBČINA MOZIRJE

V Lokah pri Mozirju kot vesoljni potop

Na območju Občine Mozirje je takoj po poplavi, ki je prizadela Zgornjo Savinjsko dolino v petek, 4. avgusta, stekla hitra in obsežna akcija čiščenja. S pomočjo gasilcev in številnih prostovoljcev je bilo že do ponedeljka veliko očiščenega. Z uporabo gradbene mehanizacije odpirajo poti do še nedostopnih hiš, dela pa s tem še ne bodo končana. Veliko hiš je ogroženih, največ zaradi plazov, nekatere ceste so neprevozne. Uničene infrastrukture je veliko in potrebno bo ogromno dela, da se vzpostavijo normalne razmere za življenje.

OGROŽENE STANOVANJSKE HIŠE, TEŽAVE S PITNO VODO

Ogrožene ali poškodovane hiše so predvsem na Lepi Njivi, v Lokah, ki so bile v celoti pod vodo, pa je najbolj kritično z nekaterimi novimi montažnimi hišami. Do nekaterih hiš na Lepi Njivi, v Žekovcu in Trnavčah zaradi uničenih ali poškodovanih cest in

mostov še niso prišli. Telefonske zveze niso delovale do nedelje, v času zaključevanja redakcije vsi občani še nimajo signala. Tudi elektrike še ni povsod, težave s pitno vodo imajo gospodinjstva, ki imajo lastne vodovode, prav tako vode nimajo vsa gospodinjstva, priklopljena na javni vodovod.

NEDOSTOPNE DOMAČIJE

»Na občini beležimo ogromno klicev in občinska uprava ves čas deluje. Koordiniramo aktivnosti, Civilna zaščita, gasilci in tudi sam osebno smo nenehno na terenu, kjer usklajujemo deljevanje pomoči,« je povedal župan Občine Mozirje **Ivan Suhoveršnik**. Športna dvorana je v teh dneh center za različne aktivnosti. V njej lahko občani, ki so ostali brez vsega, dobijo kosilo. V športni dvorani so tudi skladiščili material, ki so ga helikopterji odvažali v Luče in na Ljubno.

Štefka Sem

Hiše v Lokah pri Mozirju so bile poplavljenе najmanj do dva metra višine, nekatere tudi več.

Trg Mozirje je izdatno poplavlila Trnava. (Foto: Benjamin Kanjir)

Cesta skozi Sotesko je neprevozna zaradi zajede, ki jo je naredila narasla Savinja.

Povsem opustošen je tudi Mozirski gaj. (Foto: Jože Miklavc)

Predsednica Nataša Pirc Musar si je razsežnosti vodne ujme v Mozirju ogledala v spremstvu župana Ivana Suhoveršnika. (Foto: Benjamin Kanjir)

OBČINA NAZARJE

Brez primere najhujša poplava doslej

Središče občine Nazarje je doživelo poplavo obeh rek, ki ga oblivata, tako Savinje kot Drete, pri čemer pa je Savinja povzročila večje opustošenje, saj je poškodovala domala vso gospodarsko infrastrukturo od Spodnje Rečice do tovarne BSH Hišni aparati. Savinja si je namreč utrla pot na območje poslovne cone Glin, z vsem, kar je nosila s sabo, pa je poplavljala tudi na območju, kjer poteka regionalna cesta.

OGROMNA ŠKODA V GOSPODARSTVU

Matej Pečovnik, župan Občine Nazarje: »Z besedami se ne da opisati razdejavanja, ki nam ga je povzročila narava. Do sedaj sem doživel šest poplav v naši občini, a ta je brez primere največja. Ogromna škoda je povzročena podjetjem znotraj poslovne cone Glin, v industrijsko

obrtni coni Prihova, v tovarni BSH Hišni aparati, v večstanovanjskih objektih in stanovanjskih hišah v centru kraja, v stanovanjskih in poslovnih objektih v Obrtniški ulici in v objektih v Žlabru ter Dobletni. Prizadeti so tudi kraji višje ob Dreti: Šmartno, Spodnje Kraše, Lačja vas, Pusto Polje, Potok, Kokarje ... Velika večina naših občanov je bila deležna te ujme. K sreči ni bilo smrtnih žrtev.

ELEKTRIKA IN VODA V GLAVNEM ZAGOTOVLJENI

Do sedaj smo uspeli rešiti večji del težav z elektriko. Tam, kjer so bili brez pitne vode, smo jo postopno zagotovili. Prevoznost cest je v grobem zagotovljena. Mostovi, ki jih ni odnesla voda, so prevozni, a previdnost ni odveč, saj nekateri nimajo ograj. Gasilci se trudijo z izčrpavanjem vode

iz objektov, odstranili so vse nevarne snovi, prečrpali kurilno olje in plin. Sedaj je na vrsti odstranjevanje mulja z dvorišč, da lahko ljudje odlagajo smeti.

POMOČ OD DRUGOD

Smo ves čas v akciji, intervencij domačih gasilskih društev sploh ne štejem, na pomoč so nam od drugod prišla številna gasilska društva in prostovoljci iz celotne države. Pomagajo nam podjetniki, ki imajo primerno mehanizacijo, številni občani nam pomagajo z odvozom kosovnih odpadkov in mulja s traktorskimi prikolicami.

Pohvalna je samoorganizacija prebivalcev blokovega naselja, ki so sami začeli s čiščenjem, enako velja tudi drugod.

ODSTRANJEVANJE POSLEDIC BO DOLGOTRAJNO

Odstranjevanje posledic katastrofalne poplave bo dolgotrajno, zato tudi v naslednjih dneh prosim vse občane, ki niso bili poplavljeni, da pomagajo tistim, ki pomoč potrebujejo. Tudi v prihodnjih dneh bomo nudili pomoč vsem, ki jo bodo potrebovali.

Marija Šukalo

Savinja, ki je tekla skozi cono Glin, je nanosila enormno količino lesa. (Foto: Franci Kotnik)

Narastle vode so zalile kulturni dom z okolico, vključno z gasilskim domom. (Foto: Franci Kotnik)

Podobno kot objekte v neposredni okolici je deroča vodna gmta močno poškodovala Kranjčevo hišo pri bencinskem servisu. (Foto: Jože Miklavc)

Poplavljeni Šmartno ob Dreti z gasilskim domom in osnovno šolo

Dobro se z dobrim vrača: gasilci iz PGD Kostanjevica na Krasi v zahvalo za lansko pomoč pri gašenju gozdnih požarov pomagajo pri sanaciji posledic poplav. (Foto: Franci Kotnik)

OBČINA GORNJI GRAD

Poplava za nedoločen čas zamaknila gradnjo obvoznice

V občini Gornji Grad so največ škode povzročili desni pritoki in dva leva pritoka reke Drete od Nove Štifte do Gornjega Grada, ki so odnašali ceste in mostove. Na tem območju je v času zaključevanja redakcije več kmetij, ki so odrezane od sveta. Sprožilo se je veliko plazov, nekateri od teh ogrožajo hiše v Lenartu, Mačkinem kotu in Florjanu. Eden od plazov je zasul cesto v Novi Štifti. Dva hroudornika sta povzročila veliko težav proti Črnavcu, ogrožena je bila hiša, ki pa so jo lastniki s pomočjo sokrajanov rešili.

POMOČ OD VSEPOVSOD

Center Gornjega Grada je bil popolnoma zalit. Očistili so ga, kolikor je bilo v prvi

fazi mogoče. Most je ostal brez ograje, ki jo je odnesla deroča Dreta. Poplavljenih je bilo veliko hiš, več kot sto, sanacija bo dolgotrajna. Poleg domačih gasilcev, komunalnih delavcev in občanov je prišlo na pomoč več prostovoljcev od drugod, ki sodelujejo pri čiščenju hiš, seveda pa jih čaka še ogromno drugega dela.

NEKATERA GOSPODINJSTVA ŠE BREZ ELEKTRIKE IN TELEFONA

V gornjegrajski občini je bilo v ponedeljek še veliko gospodinjstev brez elektrike. Z njimi ne pridejo v stik niti po telefonu, saj marsikje ni signala. Brez telefonske in internetne povezave je zaradi pretrganega kabla ostala

tudi občinska uprava, zato so bili pri komunikaciji z občani omejeni na mobilne telefone. Tudi preskrba s pitno vodo je bila motena, saj so pritoki pretrgali marsikatero vodovodno cev.

VODA GASILCEM ODNESLA VELIKO OPREME

Poplava je med prvimi v kraju prizadela gasilce, saj jim je iz gasilskega doma, ki je tik ob vodi, odnesla ogromno opreme. Kljub temu

so se odzvali na vsak klic na pomoč. Vsekakor bo vodna ujma zaradi obsega njenih posledic negativno vplivala tudi na izgradnjo gornjegrajske obvoznice, je povedal župan **Anton Špeh**. Odnoslo je del železne konstrukcije novega mostu, ostali del konstrukcije pa je sila vode močno zamaknila.

Štefka Sem,
foto: arhiv Občine
Gornji Grad

Center Gornjega Grada je bil popolnoma zalit.

Zaradi prekinjenih cestnih in ostalih povezav je več kmetij še vedno brez povezave z ostalim svetom.

Hiša, ki jo je ogrožal plaz

Cesta med Gornjim Gradom in Kropo je močno poškodovana.

Na pomoč je v Gornji Grad prišla tudi enota Slovenske vojske.

OBČINA REČICA OB SAVINJI

S skrajnimi napori uspeli rešiti človeška življenja

Ob poplavljanju reke Savinje so bile na območju Občine Rečica ob Savinji najbolj dramatične razmere v kampu Menina v Varpoljah, kjer so nekateri turisti kljub hitri evakuaciji ostali ujeti sredi neustavljivega vodnega toka. S pomočjo helikopterja so bili vsi še pravi čas rešeni. Vodna ujma ni prizanesla niti občinskemu središču in večini ostalih krajev v občini.

tatove, ki se poskušajo okoristiti s premoženjem.

NEKATERE CESTE ŠE NEPREVOZNE, ELEKTRIKE ŠE NI POVSOD

Elektrike povsod še nismo uspeli zagotoviti, nekatere ceste so neprevozne, vodo je potrebno prekuhavati in je nenehno primanjkuje. Odpravo posledic vodi štab civilne zaščite, na terenu so gasilci in pripadniki Slovenske

Vse, kar voda ni odnesla s sabo iz kampa Menina, je popolnoma uničeno. (Foto: Neven Mihanović)

komunikacija z ambasadam in predstavništvi njihovih držav. Ceste po občini zasilno saniramo, kjer je to mogoče, sestali smo se s predstavnikom koncesionarja VOC Celje.

IZJEMNA SOLIDARNOST MED OBČANI

Občani so izjemno solidarni in si v največji možni meri pomagajo med seboj. Ob tej priložnosti izražam zahvalo vsem vpletenim, štabu

civilne zaščite in gasilcem za izjemno koordinacijo ter občanom, ki so kakor koli pomagali pri oskrbi turistov, čiščenju objektov in odpravi posledic na ostalem premoženju. Težave se pojavljajo pri zbiranju in odvažanju smeti. Kljub temu, da smo na robu z močmi, še naprej vse naprošam za strpnost in razumevanje, saj bo odprava posledic dolgotrajna.«

Barbara Rozoničnik

Poplavljen Rečica ob Savinji v zgodnjih jutranjih urah

KO JE ODETEKLA VODA, GROZIJO PLAZOVI

Majda Potočnik, županja Občine Rečica ob Savinji: »Po katastrofalnem koncu tedna, ko je prednostno potekalo reševanje človeških življenj, oskrba tisočih turistov in vzpostavljane povezav s svetom, se soočamo z novimi žarišči. Pojavljajo se plazovi na razmočenem severnem delu občine, preti izliv nevarnih snovi v vodotok. Na prizadetih območjih opazamo

vojske. Na pomoč so prišli tudi iz prostovoljnih gasilskih društev iz neprizadetih območij, na terenu so številni prostovoljci in občani, ki odpravljajo posledice.

POPLAVLJENI TURISTI ŽE NA SVOJIH DOMOVH

Tisoč turistov iz kampa smo namestili v šoli, župnišću in vrtcu ter jih že prvi dan oskrbeli z najnujnejšim, v ponedeljek so odšli še zadnji proti svojim domovom. Pred tem je stekla obsežna

Prizora iz ene od številnih poplavljenih hiš v Varpoljah (Foto: Filip Slokan)

Savinja je v Spodnji Rečici tekla pod in nad novim mostom, posledice pa so zelo hude.

(Foto: Franci Kotnik in Jože Miklavc)

OBČINA LJUBNO

Najmanj devet družin potrebuje nov dom

Na območju Občine Ljubno so plazovi uničili pet stanovanjskih hiš, še štiri so zaradi plazov tako ogrožene, da v njih ni varno bivanje. V Trbižu je plaz odnesel tri hiše, tri so še ogrožene. Eno hišo je odnesla voda v Primožu in eno v Podplanini. Kakšno je stanje višje od Rastk, na občini še ne vedo, saj s kmeti-

avtomobilov. Oddaljene domačije so lahko dosegli le s pomočjo helikopterja. Dostavili so jim agregate, vodo in hrano, kajti po cesti do njih še nekaj časa ne bo mogoče.

POMOČ GASILCEV IN VOJAKOV

V nedeljo je na pomoč prišlo Slovenska vojska, vojaki so pomagali tudi v po-

Razdejanje, ki ga je za sabo pustila razbesnela Ljubnica.

(Foto: Jože Miklavc)

jami težko vzpostavljajo kontakt, ker povsod ni signala, je povedal župan **Franjo Naraločnik**.

UNIČENIH VEČ KOT STO AVTOMOBILOV

Devet družin je tako ostalo brez bivališč. Občina zanje išče alternativne namestitve. V poštev pridejo nove hiše ali stanovanja, kajti domov se ne bodo mogli kmalu vrniti. Na občini tudi ocenjujejo, da je narasla voda odnesla ali uničila več kot sto

nedeljek, na območju občine jih je bilo razporejenih več kot sto. Pri odpravljanju posledic je sodelovalo tudi okrog osemdeset prostovoljnih gasilcev iz drugih krajev Slovenije.

GEOLOGI OCENILI NEVARNOST PLAZOV

V čiščenje po poplavi se je vključilo veliko posameznikov s svojo mehanizacijo. Te so najprej poslali na najbolj kritične točke, saj se del lotevajo glede na prioritete.

Sanacija plazu pri Prodniku v Juvanju

(Foto: Jože Miklavc)

Pri odpravljanju posledic sodelujejo tudi gasilci iz drugih krajev Slovenije in vojaki.

Veliko dela je z logistiko, kam razporediti prostovoljce in vojake, da je pomoč zagotovljena vsem, ki jo potrebujejo. V ponedeljek je bila na terenu tudi ekipa geologov, ki so ugotavljali, kateri plazovi so najbolj nevarni.

PRESKRBA Z VODO IN ELEKTRIKO

Večina prebivalcev občine Ljubno ima pitno vodo, ki pa jo je zaenkrat treba

prekuhavati. Težava je v naselju preko Ljubnice, kjer je zaradi pretrganega vodovoda še kar nekaj hiš brez vode. Električno imajo v vseh večjih krajih, nekateri oddaljeni zaselki, predvsem višje ležeči, pa so še brez nje. Tudi pokritost s telefonskim signalom je slaba, televizijskega signala ni v določenem delu občine.

Štefka Sem

V takšnem stanju je cesta v zaselek Ter.

(Foto: Miha Tostovršnik)

Narasla voda je odnesla ali uničila več kot sto avtomobilov. (Foto: Franjo Atelšek)

OBČINA LUČE

Največja katastrofa v Strugah, kjer je stanje alarmantno

V občini Luče so posledice neurja izjemno hude, saj je v zelo kratkem času padla enormna količina dežja, kakršne ne pomnijo. Leta 1990 je poplavljal samo Lučnica, tokrat sta poplavljali Lučnica in Savinja v še večjem obsegu.

OSTOP DO STRUG ONEMOGOČEN

Klavdij Strmčnik, župan

Občine Luče: »V zaselku Struge so razmere katastrofalne, objekti poplavljeni, dve hiši sta uničeni, veliko škodo so utrpela gospodarska poslopja, dostop je onemogočen. Dokončnih informacij s terena še ni, več objektov ogrožajo plazovi. Stanje je alarmantno.

OSNOVNE POTREBŠČINE ZA VSE OBČANE

Večina cest na območju občine Luče je poškodovanih.
(Foto: Marko Kladnik)

Plaz, ki je zasul eno od kmetij (Foto: Marko Kladnik)

Še en plaz grozljivih razsežnosti (Foto: Suzana Robnik)

V zaselku Struge so objekti poplavljeni, dve hiši pa sta uničeni.

Da v silnem neurju v Strugah ni bilo človeških žrtev, gre zahvala požrtvovalnim in sposobnim reševalcem.

Z osnovnimi potrebščinami smo uspeli oskrbeti vse občane. Zagotovili smo agregate, s pomočjo katerih po veliki večini zagotavljamo elektriko. Zasilno smo uspeli nekaj cest. Pomoč prihaja delno iz smeri Solčave, delno s helikopterji. Regionalna cesta je na več mestih uničena, vzpostavljamo povezavo čez Kranjski Rak.

PLAZ JELEN ODNESEL TRI HIŠE IN DELNO ZAJEZIL POTOK

Najbolj ogroža plaz Jelen, ki je s seboj odnesel tri hiše in delno zajezil potok. Ogrožene prebivalce smo evakuirali, nastanjeni so pri sorodnikih

in znancih, delno v apartmajih. Turisti z našega območja so bili nastanjeni v telovadnici, zadnje smo v ponedeljek odpremili na njihove domove.

DOBRA NOVICA: ČLOVEŠKIH ŽRTEV NI BILO

Veseli nas, da človeških žrtev ni bilo. V naslednjih dneh pričakujemo predstavnike Slovenske vojske. Škoda je enormna tako na zasebnih kot na poslovnih objektih, velika težava so cestne povezave. Glavne dostoje poskušamo čim prej vsaj zasilno sanirati za dostavo osnovnih potrebščin.

BR

OBČINA SOLČAVA

Najhuje od Robanovega kota do Logarske doline

Območje Občine Solčava je bilo po vodni ujmi nekaj časa povsem odrezano od sveta, saj so ostali brez elektrike in telefonije. Dostopnost so vsaj zasilno uspeli najprej vzpostaviti z avstrijske strani, še pred tem pa s helikopterjem. Civilna zaščita je zagotovila mobilni signal preko satelita, elektriko na Solčavskem proizvajajo agregati.

NA SREČO BREZ POŠKODOVANIH, MATERIALNA ŠKODA ZELO VELIKA

Katarina Prelesnik, županja Občine Solčava: »K sreči poškodovanih ni, materi-

ODNESLO ŠTIRI MOSTOVE, PRETRGAN VODOVOD

Plazovi in vodotoki so v dolino prinesli drevje, Savinja je prestopila bregove. V vasi Solčava je most s podporniki naredil ogromno težav in škode. Ko ni bil več pretočen, se je Savinja usmerila mimo mostu v Zadružnik in nazaj v strugo. Poplavljene so kleti hiš v centru Solčave. Mestoma se prožijo plazovi, iz Solčave v smeri Luč je odneslo štiri mostove, pretrgalo je vodovod. Največ škode na javnih površinah je na cestni infrastrukturi. Trenutno lahko zagotavljamo interven-

Ko most ni bil več pretočen, se je Savinja usmerila v Zadružnik in nazaj v strugo. (Foto: Janez Firšt)

alna škoda pa je zelo velika. Neurje je poškodovalo eno stanovanjsko hišo, ki ni več primerna za bivanje, družino smo evakuirali. Najhuje je prizadeto območje od Robanovega kota do Logarske doline, od podjetja Eltras do gostišča Firšt.

tno prevoznost. Še vedno je nedostopnih pet kmetij in tri stanovanjske hiše v Klobaši.

POMAGAJO GASILCI IN OSTALI OBČANI

K odpravi posledic smo pristopili nemudoma, vzpostavili smo štab civilne zaščite, v veliko pomoč so člani

Razdejanje pri Gostišču in muzeju Firšt v Logarski Dolini (Foto: Janez Firšt)

Pretrgana cestna povezava s spodnjim delom doline v Robanovem Kotu (Foto: arhiv Občine Solčava)

PGD Solčava in občani, še posebej lastniki gradbene mehanizacije. Elektriko zagotavljamo z agregati, pripeljali smo tudi agregat na Hudo peč za zagotovitev mobilnega signala. Z osnovnimi potrebščinami so preskrbljeni vsi občani, v Centru Rinka zagotavljamo malico za prostovoljce na terenu.

EVAKUIRANI VSI GOSTJE

Evakuirali smo vse stacionarne goste in izdali odredbo o zaprtju nastanitvenih

obratov. Za pomoč smo hvalile sosednjima občinama Jezersko in Železna Kapla, ki sta lahko prvi priskočili na pomoč. Razdejanje po neurju si je v ponedeljek ogledal minister za obrambo **Marjan Šarec** in zagotovil intervencijsko pomoč. O konkretni oceni škode še ne moremo govoriti, bo pa zagotovo enomna, tudi zaradi izpada dela turistične sezone in škode na gospodarskih objektih.

BR

Ocena škode na javni infrastrukturi in zasebnem premoženju še ni mogoča, ker se bodo nekatere posledice šele pokazale. (Foto: Janez Firšt)

Minister za obrambo Marjan Šarec je zagotovil intervencijsko pomoč države. (Foto: arhiv Občine Solčava)

VODNA UJMA PRIZADELA TUDI ZGORNJESAVINJSKO GOSPODARSTVO

Najhujše posledice bo zaradi poškodovane opreme trpela industrija

Zelo veliko škodo je v vodni ujmi na območju Zgornje Savinjske doline utrpelo tudi gospodarstvo. Poškodovani ali uničeni so gospodarski

konkretne ocene škode zaenkrat še nimajo, dejstvo pa je, da je bila tovarna približno 1,8 metra pod vodo in s tem tudi vsi stroji. »Šele v fazi či-

bilo nobenih poškodb ali kaj hujšega.

TUDI V KLS LJUBNO BREZ POŠKODB IN ŽRTEV

V podjetju KLS Ljubno škodo v roku enega leta ocenjujejo na 50 milijonov evrov. Izvršni direktor **Samo Mirnik** je povedal, da so s sanacijo začeli takoj, ko je bil mogoč dostop do tovarne, pri čemer pa so na prvo mesto postavili varnost ljudi. V času tik pred poplavo so delavce, ki so bili na delovnih mestih v tretji izmeni, pravočasno umaknili na varno.

»Naslednja najbolj važna stvar je zagotovitev poslovanja, saj smo del avtomobilске industrije, ki potrebuje naše izdelke, dobi jih pa lahko le, če mi delamo. Vse napore usmerjamo v to, da čim

je dejal, da bodo lahko podali oceno škode nekje do konca tega tedna, nedvomno pa bo ogromna: »Čistimo in odpravljamo posledice ujme. Računamo, da bi lahko ponovno zagnali proizvodnjo v roku dveh do štirih tednov, vse pa je odvisno od tega, ali bo mogoče ponovno zagnati poplavljenе stroje, saj nabava novih v kratkem času ni mogoča.«

POMOČ SODELAVCU, KI JE OSTAL BREZ DOMA

Po Rihterjevih besedah nihče od zaposlenih ni v življenjski nevarnosti, enemu sodelavcu, ki je ostal brez doma, pa bodo pomagali: »Srečo imamo, da so ljudje v tej situaciji zelo razumevali, zato upamo, da zaradi kasnitev pri dobavah ne bomo utrpeli dodatnih stroškov.«

V podjetju KLS Ljubno se trudijo, da čim prej očistijo proizvodnjo in začnejo s preizkusi opreme.

(Foto: Franjo Atelšek)

objekti z opremo v tako rekoč vseh krajih in kljub temu, da vse posledice še niso evidentne, je enotna ocena, da je nastala škoda bistveno večja kot leta 1990.

TOVARNA BSH SKORAJ DVA METRA POD VODO

Tovarno BSH Hišni aparati v Nazarjah, ki zaposluje največ delavcev v Zgornji Savinjski dolini, je narasla Savinja zalila z obeh stra-

ščenja bomo videli, s kakšnimi postopki bo mogoče obnoviti vse skupaj. Iz Nemčije smo že poklicali strokovnjake, ki bodo podali oceno, seveda pa bo obnova trajala dolgo. V tem času ne bomo obratovali.«

SREČA V NESREČI

Sreča v nesreči je bila, da so še pravi čas celotno prvo izmeno, ki je ravno prišla v službo, poslali takoj nazaj

V podjetju Rihter računajo, da bi lahko ponovno zagnali proizvodnjo v roku dveh do štirih tednov.

(Foto: Franjo Atelšek)

ni – iz svoje struge in s ceste, preko katere je tudi tekla, ko se je na Prihovi razlila čez levi breg. Kot je povedal direktor BSH Hišnih aparatov **Boštjan Gorjup**,

domov, tako da v času poplave v tovarni ni bilo zaposlenih, razen tistih, ki so usposobljeni za reševanje. In tudi tisti so še pravočasno varno prišli domov, tako da ni

Nastalo škodo v tovarni BSH si je v spremstvu direktorjev Boštjana Gorjupa in Matije Petrina ogledala tudi predsednica Nataša Pirc Musar. (Foto: Benjamin Kanjir)

prej očistimo proizvodnjo in začnemo s preizkusi opreme, zato je preuranjeno napovedovati, ali bomo lahko vse zagnali ali ne. Torej mogoče prve stroje v roku enega tedna, lahko pa tudi enega meseca, ne vemo. Zdaj ni čas, da bi veliko razmišljali o tem, treba je delati in čimprej priti do tja,« je še povedal Mirnik.

VSE JE ODVISNO OD PONOVNEGA ZAGONA POPLAVLJENIH STROJEV

Janez Rihter, direktor podjetja Rihter, ki je prav tako kot KLS locirano v poslovni coni na Ljubnem ob Savinji,

DAVIDOV HRAM ZAGOTOVIL NADOMESTNO OSKRBO STRANK

Dušan Žehelj, direktor grosističnega podjetja Davidov hram, pričakuje, da bodo lahko znova odprli kmetijski del na Ljubnem v roku 10 do 14 dni, veleprodajo za gostince v roku enega meseca, maloprodajo pa v roku dveh do treh mesecev. Trenutne naročila in dostava potekajo preko njihove poslovne enote v Žalcu, zato njihove stranke zaradi poplave ne trpijo posledic.

Franci Kotnik,
Franjo Atelšek

LAS ZGORNJE SAVINJSKE IN ŠALEŠKE DOLINE

Z evropskimi sredstvi do višje kakovosti življenja

Na Ljubnem ob Savinji je v organizaciji vodilnega partnerja Zavoda Savinja potekala seja skupščine LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline (ZSSD). Skupščina je potrdila predlog Strategije lokalnega razvoja LAS ZSSD 2021–2027, ki sledi krepitvi odpornosti in povečanju konkurenčnosti podeželja, prilagajanju podnebnim spremembam, varstvu okolja in narave ter višji kakovosti življenja na podeželju.

NADALJEVANJE DOSEDANJEGA DELA

Po uvodnem pozdravu predsednika LAS ZSSD **Franja Naraločnika** je direktorica Zavoda Savinja **Ivanka Orešnik** predstavila strategijo razvoja območja desetih občin Zgornje Savinjske in Šaleške doline, ki je zasnovana kot nadaljevanje programskega obdobja 2014–2020. V času priprave strategije so potekale delavnice, ki so se osredotočale

na prednosti, slabosti, nevarnosti in priložnosti območja ter zadanim razvojnim ciljem.

TRAJNOSTNO NARAVNANE STORITVE

V programskem obdobju 2021–2027 si bodo prizadevali za večjo dodano vrednost podeželja, izboljšanje storitev in infrastrukture, povečanje lokalne samoskrbe, vzpostavitev inovativnih rešitev za doseganje koncepta pametnih vasi, trajnostno, zeleno in zdravo okolje, vzpostavitev storitev in infrastrukture za kakovostnejše življenjsko in bivalno okolje, krepitev socialne vključenosti ter sodelovanje in povezovanje prebivalcev podeželja.

DOBRE PRAKSE PRETEKLEGA PROGRAMSKEGA OBDOBJA

Strategija je podlaga za Uredbo CLLD, programsko orodje, ki omogoča črpanje sredstev za lokalni razvoj iz več skladov Evropske unije. Na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano jo je bilo potrebno oddati do konca julija, odločbo pa pričakujejo do decembra.

BR

Skupščina je potrdila predlog Strategije lokalnega razvoja LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline za obdobje 2021–2027. (Foto: arhiv Zavoda Savinja)

OBČINSKI SVET OBČINE NAZARJE

Svetniki pohvalili osnutek strategije regijskega turizma

Občinski svet Občine Nazarje je na 6. redni seji obravnaval osnutek Strategije trajnostnega turizma v Savinjsko-Šaleški (SAŠA) regiji 2023–2028. Dokument sta udeležencem seje predstavila **Urša Zgojznik** in **Marko Slapnik**, ki sta ga v sodelovanju s številnimi deležniki tudi pripravila.

REGIJSKA STRATEGIJA NASTALA NA PODLAGI NACIONALNE

Vlada RS je sprejela Strategijo slovenskega turizma za obdobje 2022–2028, ki

predstavlja temeljni okvir razvoja te gospodarske panoge. Krovna strategija pri naša spremembe pri financiranju turističnih destinacij. Poudarek je na povezovanju destinacij v turistične regije. Na podlagi nacionalne strategije je Razvojna agencija SAŠA regije s podporo županov vseh občin v regiji pred dobrim letom potrdila pripravo Strategije trajnostnega turizma v SAŠA regiji 2023–2028 (s pogledom na 2030). Zgojznikova in Slapnik sta dokument najprej

predstavila županom, sedaj pa z njim seznanjata občinske svete.

BREZ POVEZOVANJA NE BO NAPREDKA

V SAŠA regiji sta formirani dve vodilni turistični destinaciji, in sicer Zgornja Savinjska dolina in Velenje–Topolšica. V osnutku strategije je zapisano, da povezovanje na vseh možnih ravneh pa tudi komuniciranje in informiranje predstavlja pomemben primanjkljaj na področju turizma v Zgornji Savinjski dolini. Izražena je tudi skrb, da razpoložljivi viri niso optimalno izkoriščeni in da bo potrebno postopoma dvigniti finančni vložek v turizem. Eden izmed možnih scenarijev je profesionalna organiziranost po vzoru Šaleške doline, kjer že imajo zavod za turizem. Prav tako bo nujno povezovanje tudi širše, in sicer v turistične regije. Dejstvo je, da so finančni in kadrovski viri občin na področju turizma omejeni, lokalna krovna organizacija pa bi lahko odgovorila na te izzive. Nazarški svetniki so pohvalili osnutek strategije in sprejeli ugotovitveni sklep, da so se seznanili z dokumentom.

Roman Mežnar

Urša Zgojznik je opozorila, da bo treba postopoma dvigniti finančni vložek v turizem. (Foto: RM)

PETER WEISS

Celjski profesor **Janez Anton Zupančič** (1785–1833) je svojo pot iz Celja v Solčavo pred več kot dvema stoletjema opisal v knjižici, ki je v nemščini izšla leta 1826. Tule si jo bomo lahko prebrali slovenskem prevodu urednika te strani; njegove so tudi opombe, zapisane v oglatih oklepajih.

PREDGOVOR

Ta knjižna objava izleta iz Celja [Cilli] v Solčavo [Sulzbach], opravljenega [18.] septembra 1815, je samo pravilen, tu in tam nekoliko popravljen ponatis sestavka, ki je izšel v številkah 46, 47, 48 in 49 graškega [časopisa] Der Aufmerksame [‘Pozorni, Pazljivi’] leta 1823. Samo prigovarjanje zelo spoštovanih prijateljev me je lahko pripravilo do te objave. Moj namen je, da popotnika s kratkimi omembami opozorim na najzanimivejše, da ne bi česa spregledal, nepotujočemu pa želim dati v roke slikovit opis te tako nenavadne in do zdaj še tako malo znane pokrajine.

Ob tem prosim, da temu mojemu neznatnemu delu ne postavljate prevelikih zahtev in da upoštevate, da zaradi oddaljenosti od knjižnic in zbirk virov ne morem narediti nič popolnejšega, celo če moje moči ne bi bile veliko preslabotne za kaj takega.

POTOPIS

Potovanje v res premalo znano Solčavo sva s prijateljem načrtovala že dolgo. Takoj ko so mu uradni opravi dopuščali, se je tudi on odpravil na pot.

Zapustila sva častitljivo Celje in s parom ognjevitih vrancev poletela čez krasne travnike po lepi Savinjski dolini [Sannthal] navzgor. Na levi strani ceste je božjepotna cerkev Marija Petrovče [Maria Pletrovitsch], ki je znana po čudežni legendi o zaročnem prstanu barona Miglia na prstu deviške Matere Božje. Nekaj naprej stoji s knežjim okusom zgrajeni grad Novo Celje [Neucilli]. Na desni strani na prijaznem griču je Zalog [Sallach], ki se od nedavnega bohota v obnovljeni lepoti. Naprej vodi cesta skozi trg

Zupančič na izletu iz Celja v Solčavo leta 1815 (2)

Žalec [Sachsenfeld]. Ta kraj dolguje svoj izvor, čeprav so temu oporekali, najbrž eni od tukajšnjih saških kolonij Karla Velikega.

Ko je Hartmann von Thurn leta 1442 na ukaz cesarja Friderika IV. s 6000 možmi hitel pomagat močno obleganemu mestu Ljubljana, je pri križu nedaleč od Žalca naletel na vozove Friderika Celjskega, naložene z zakladi, kajti grof je ravno hotel prenesti svoje dragoceno imetje iz gradu Žovnek [Sanegg] v mnogo bolj utrjeno Zgornje Celje [Obercilli]. Hartmann von Thurn se je po manjšem spopadu polastil zaklada in njegovo moštvo si je v celoti razdelilo bogat plen, v katerem je bilo veliko draguljev, zlata in ostalih dragocenosti.

V času reformacije so bili prebivalci Žalca kljub vsem nasprotnim ukazom deželnega kneza tako trdovratno vdani luteranstvu in svojemu dragemu

gričevju desno od tod je Novi Klostter [Neukloster], ki ga je Friderik Celjski leta 1449 podaril dominikancem, cesar Jožef II. pa ga je [leta 1787] razpustil. Ta kraj je veliko pretrpel ob napadu Turkov leta 1480 in tudi ob kmečkem uporu leta 1516, ko so nekateri njegovi prebivalci na najbolj grozovit način celo izgubili življenje.

Po stari, toda doslej še nepotrjeni pripovedki naj bi med Šempetrom in Novim Klostrom nekoč stalo rimsko svetišče boginje Junone. Res se najdejo tu in tam še rahle sledi starih ostankov; tudi tlak in kovance so že našli. Izkopavanja bi lahko privedla do bistvenjših odkritij. [V letih 1952–1956 so v Šempetru res odkrili rimsko grobišče.]

Nad Novim Klostrom se proti zahodu dviga lep grad Šenek [Schönegg]. Od tod se da uživati izredno mikaven

Grad Žovnek v Vischerjevi Topografiji vojvodine Štajerske iz leta 1681

pastorju Weidingerju, da je bilo treba tukajšnjo molilnico [v Govčah] razstreliti. [To se je zgodilo januarja leta 1600.]

Ob zadnjem francoskem vpadu leta 1809 so nekateri grabežljivi francoski vojaki upali, da bodo v magistratni blagajni našli zaloge denarja. Toda ker so se čutili v svojih pričakovanjih močno prevarane, so v jezi uničili vse tamkaj hranjene listine, med katerimi so bili privilegiji in drugi ne nevažni zapiski. Tako je bil ta kraj oropan zadnjih virov svoje zgodovine.

Blizu Žalca stoji stara župna cerkev Gotovlje [Gutendorf], naprej ob cesti pa šele pred nekaj leti ustanovljena poštna postaja Šempeter [St. Peter] z istoimensko župnijsko cerkvijo. Na

razgled po najlepših predelih Savinjske doline. V bližini se nahaja župnija Polzela [Heilenstein], nekoč komenda malteškega viteškega reda. Še vedno pripovedujejo mnoge pravljice o zakladu, ki naj bi bil zakopan tu.

Od Šempetra vodi poštna cesta [Celje–Ljubljana] naprej čez dolg lesen most, ki povezuje oba bregova Savinje. Z mostu se na levi strani na griču vidi župnijska cerkev svetega Pavla in nekaj naprej graščina Prebold [Pragwald], ki je bila do današnjih časov last grofavske družine Schrottenbach. Med prebivalstvom še živi pripovedka o mnogih z umetninami bogatih zgradbah, ki so nekoč obdajale ta grad in privlačile radovedne popotnike.

KAJ ZGORNJESAVINJČANI BEREJO POLETI?

Knjiga še vedno zvesta spremljevalka na dopustu

Poletna vročina ali skrivanje pred nevihtami, kar pogosto počnemo v zadnjem mesecu dni, sta dobra partnerja dobri knjigi. Statistični podatki Osrednje knjižnice Mozirje, pod okriljem katere poleg Knjižnice Mozirje deluje še šest krajevnih knjižnic v vseh zgornjesavinjskih občinah, kažejo, da tako meni veliko odraslih Zgornjesavinjčanov. Ti pogosteje obiščejo knjižnico ravno v poletnih mesecih. Drugače je pri mladih bralcih, ki v času najdaljših šolskih počitnic poleg učbenikov v kot radi odložijo tudi prostočasno branje.

Odrasli Zgornjesavinjčani med dopustom radi posegajo po lahkotnem branju, kljub temu pa že nekaj let med njihovim priljubljenim poletnim branjem prevladujejo slovenski avtorji. Velik del zaslug za to gre največjemu bralnemu projektu mozirske knjižnice, bralni znački za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki.

POLETJE JE ČAS ZA BRANJE

Ko se Zgornjesavinjčani odpravljajo na dopust, dobijo prostor v njihovi prtljagi tudi knjige. V času med 20. junijem in 20. julijem so v krajevnih enotah Osrednje knjižnice Mozirje beležili dobro izposojajo knjižnega gradiva. V navedenem obdobju so zabeležili izposajo 9851 enot knjižnega gradiva, kar je skoraj dva tisoč enot več, kot so si jih njihovi člani sposodili v mesecu aprilu, ki ni ravno dopustniški mesec. Obisk v omenjenem obdobju je bil največji med odraslimi člani knjižnice, izstopajo odrasle zaposlene osebe. V poletnem času je tudi

obisk krajevnih knjižnic večji, statistični podatki kažejo, da je med 20. junijem in 20. julijem knjižnice obiskalo 3819 občanov. V lanskem letu so odrasli zaposleni knjižnico največkrat obiskali v avgustu (1531-krat), prav tako upokoјenci (708 obiskov).

LETOS PRILJUBLJENE BIOGRAFSKO OBARVANE KNJIGE

V poletni knjižni malhi Zgornjesavinčanov letošnje leto izstopajo slovenski avtorji in biografsko obarvane knjižne izdaje o Slovencih. Še vedno je med najbolj iskanim čtivom knjiga Življenje v sivi coni: prizori iz življenja mladega zdravnika avtorja **Davida Zupančiča**. Veliko povpraševanje je tudi

po spominski prozi Kurji pastir in Petelinje jajce, v katerih pisatelj **Feri Lainšček** opisuje svoje otroštvo na Goriškem. Dolga čakalna vrsta je za svežo knjigo **Ksenije Benedetti** Hiša sozvočja, ki nosi podnaslov Avtobiografski intervju s 75 sopotnicami in sopotniki. Podobno povpraševanje je tudi po biografskem romanu **Miha Mazzinija** Osebnost. Sicer pa knjižničarji že nekaj časa opažajo veliko zanimanje za knjige avtorjev, ki skozi lastno izkušnjo opisujejo romanje po Caminu. V Knjižnici Mozirje se knjige o omenjeni romarski poti zelo dobro izposojajo skozi vse leto.

LAHKOTNO BRANJE ZA MOŽGANE »NA OFF«

Z vročimi dnevi se poveča izposoja lahkotnejšega, t.i. plažnega branja. Izбира tovrstnega čtiva je zelo velika, med člani Osrednje knjižnice Mozirje pa izstopa zanimanje za romane avtorice **Colleen Hoover**. Njene knjige so precej priljubljene tudi med starejšimi najstnicami, prebirajo jih v angleškem jeziku ali slovenskem prevodu. Med ljubitelji napetega branja so še vedno zelo zažele ne kriminalke skandinavskih in slovenskih avtorjev, med najbolj izposojanimi knjigami pa se poleti znajdejo tudi erotični romani, žanr, ki je bil obujen pred nekaj leti.

NA PLAŽO TUDI S KNJIGAMI IZ BRALNE ZNAČKE ZA ODRASLE

Čeprav velja prepričanje, da se na plaži najbolje bere »plaža«, veliko bralcev tudi poleti prisega na resnejšo literaturo. Tem knjižničarji z veseljem ponudijo

V poletni knjižni malhi Zgornjesavinčanov letošnje leto izstopajo slovenski avtorji in biografsko obarvane knjižne izdaje o Slovencih.

sodelovanje v bralni znački za odrasle, projektu, ki je konec junija stopil v svojo 19. leto skupnega prebiranja. V novi sezoni bralce pričakuje nov seznam 30 naslovov slovenskih in tujih avtorjev različnih žanrov in zahtevnosti. Vse knjige so se na seznam uvrstile po priporočilu zgornjesavinjskih knjižničarjev in nekaterih zvestih bralcev bralne značke. Seznam naslovov je tudi letošnje leto raznolik, saj ponuja knjige za vse okuse. In kar je še pomembnejše, med njimi je vedno nekaj skritih literarnih biserov, torej knjig, ki si zaslužijo posebno pozornost bralcev, a bi brez ustrezne spodbude prav lahko obtičale na knjižnih policah.

MLADI POLETI MANJ V KNJIŽNICI

Če odrasli bralci poleti be- rejo več, to ne velja za mla- de člane Osrednje knjižnice Mozirje. Kot kažejo statistič- ni podatki, tako predšolski otroci kot osnovno- in sre- dnješolci v poletnih mese- cih knjižnico obiskujejo manj kot sicer. Upad obiska je naj- bolj opazen pri osnovnošol- cih, ki pa so z izjemo pole- tnih mesecev (junij, julij in avgust) najpogostejši obisko- valci knjižnice med mladimi do konca srednje šole. Aprila letos je bilo zabeleženih 494 obiskov osnovnošolcev, ki so

si izposodili 1231 knjig, po za- prtju šolskih vrat pa je v ob- dobjú enega meseca (20. junij do 20. julij) knjižnico obiska- lo manj (430) osnovnošolcev. A očitno so tisti, ki pridejo, dobri bralci, saj so si izpo- sodili veliko več knjig (1462). Tudi pregled lanskoletne sta- tistike kaže, da je knjižnico v letu 2022 najmanj osnovno- šolcev obiskalo julija (334). V povprečju je zgornjesavinj- ske knjižnice v letu 2022 me- sečno obiskalo 447 osnov- nošolcev. Največji obisk je bil oktobra, ko so se knjiž- ničnih storitev poslužili 603 osnovnošolci.

MED MLADIMI PRILJUBLJENA ZBIRKA STARA PREKO 40 LET

In kaj najraje prebirajo mladi člani Osrednje knjižni- ce Mozirje? Med predšolskimi otroki je zelo priljubljena av- torica **Julia Donaldson**, zna- na po otroški knjižni uspe- šnici Zverjašček. Priljubljene so tudi njene ostale slikanice. Mali bralci radi prislunhejo tudi zgodbam **Svetlane Ma- karovič**. Letošnja zvezdniška knjižna zbirka med osnovno- šolci pa je zbirka Pet prijate- ljev avtorice **Enid Blyton**, kar je dokaz, da dobra zgodba ni- koli ne zastara. Pet prijatelj

je namreč z enakim navdu- šenjem prebirala že genera- cija, ki se danes prišteva med abrahamovce. Med osnovno- šolci so priljubljeni tudi stri- pi, zelo je iskana zbirka Pasji mož. Med slovenskimi avtor- ji, ki jih radi prebirajo mladi, prednjačita že skorajda zim- zelena avtorja **Desa Muck** in **Primož Suhodolčan**. Pri ge- neraciji srednješolcev je težje presoditi, kaj je njihovo naj- ljubše čtivo, so pa mozirski knjižničarji v zadnjem času opazili porast povpraševa- nja po leposlovju v angle- škem jeziku.

Tatiana Angioi

EKONOMSKO OGLEDALO UMAR

Večina gospodarskih kazalnikov navzdol

UMAR, samostojna vladna služba, ki spremlja in anali- zira gibanja ter razvoj države z ekonomskega, socialnega in okoljskega vidika, je pripr- avila 5. številko Ekonomskega ogledala. V njej najde- mo analizo slovenskega go- spodarskega okolja v drugem četrtletju letošnjega leta. Iz analize je razbrati, da se je večina gospodarskih kazal- nikov v Sloveniji v drugem četrtletju poslabšala. Prav tako kazalniki za evrsko ob- močje ne nakazujejo vidnej- šega okrevanja gospodarske aktivnosti.

NESPODBUDNI GOSPODARSKI KAZALNIKI

Proizvodnja v predelo- valnih dejavnostih se je po aprilskem znižanju maja pre- cej povečala, a je v povpre- čju drugega četrtletja osta- la pod nivojem prvega. Bla- govna menjava je maja še upadla in ostala manjša kot pred letom dni. Realni izvoz blaga se je po večmesečnem zmanjševanju nekoliko po- večal. Povečal se je izvoz v države zunaj EU, izvoz v dr- žave EU pa je ostal podoben aprilskemu. Realni prihodek tržnih storitev se je aprila ob- čutno zmanjšal, manjši je bil tudi medletno. Po podatkih o vrednosti davčno potrjenih

računov je bila skupna real- na prodaja v drugem četrtle- tju prvič v zadnjih dveh letih medletno manjša.

GRADBENA AKTIVNOST MOČNA, INFLACIJA VISOKA

Gradbena aktivnost se je po aprilskem upadu maja zvi- šala in tudi medletno osta- la znatno višja. Gospodarsko razpoloženje, ki se poslabšu- je od začetka leta, se je junija še nekoliko oddaljilo od dol- goletnega povprečja. Med- letna rast cen življenjskih potrebščin se je junija obču- tno znižala. Znašala je 6,9 od- stotka, kar je najmanj po lan- skem aprilu. Osnovna infla- cija je ostala razmeroma vi- soka (osem odstotkov) in se še ni pričela zniževati.

NIZKO ŠTEVILO BREZPOSELNIH

Konec junija je bilo brez- poselnih 46.178 oseb, kar je 14,3 odstotka manj kot pred letom in najmanj do sedaj. Medletna rast števila delov- no aktivnih oseb je bila aprila nekoliko nižja kot v prejšnjih mesecih. Aprila je bila pov- prečna bruto plača v zaseb- nem sektorju medletno real- no nižja za 1,4 odstotka, v javnem sektorju pa realno višja za 1,6 odstotka.

Roman Mežnar

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Vse več napadov podlubnikov

Na seji sosveta pri načel- nici Upravne enote Mozirje Mileni Cigale je Tomaž Gerl iz Zavoda za gozdove Slove- nije, Območne enote Nazar- je, poročal o aktualnem stan- ju na področju upravljanja z gozdovi. Na prvem mes- tu je omenil prizadevanja za omejitev gradacije smreko- vih podlubnikov.

PRIORITETE NAZARSKE OBMOČNE ENOTE V LETU 2023

To je prva prioriteta de- lovanja nazarske območne enote v letu 2023. Sledijo iz- vajanje projekta e-gozdar- stvo, spodbujanje vlaganj v gozdove na področju nege ter obnove s poudarkom na ohranjanju ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in ha- bitatnih tipov v območjih NATURA 2000. Gerl je iz- postavil dobro sodelovanje z lastniki gozdov in sploš- no javnostjo, zlasti šolsko mladino, redno vzdrževanje gozdnih cest, pri čemer po- seben poudarek namenjajo učinkovitemu odvodnjava- nju in ustreznemu vzdrže- vanju brežin, ter kvaliteten gozdarski nadzor.

LETOS IZDALI ŽE 1800 ODLOČB

V letošnjem letu so izdali že 1800 odločb v upravnem

Tomaž Gerl je izpostavil dobro sodelovanje z lastniki gozdov.

postopku. V njih so odredi- li blizu 84.000 bruto kubič- nih metrov strokovno do- ločenega drevja za posek in okoli 6000 metrov trasira- nih novih gozdnih vlak. Iz- vedli so tudi 14 javnih aktiv- nosti za popularizacijo goz- darstva in narave, tesno so- delujejo z občinami pri iz- vedbi postopkov za vzdrže- vanje gozdnih cest, opravi- li pa so tudi že blizu 200 ur gozdarskega nadzora.

Benjamin Kanjir

PROJEKT LITERARNA REZIDENCA

Ukrajinsko-poljski in nemško-avstrijski pisatelj en mesec v Gornjem Gradu

Enomesečno bivanje, raziskovanje in ustvarjanje dveh pisateljev v Gornjem Gradu se je zaključilo s prvim literarnim večerom konec maja, kar je bil eden izmed vrhuncev projekta Literarne rezidence. Ta je od marca do konca julija potekala v okviru projekta Projektno delo za pridobitev praktičnih izkušenj in znanj študentov v delovnem okolju 2022/2023, ki ga podpirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter se izvaja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani v sodelovanju s podjetjem Babave d.o.o. iz Gornjega Grada. V delu, ki ni financiran iz projektnih sredstev, sta projekt podprla podjetje Babave in Občina Gornji Grad. Glavni cilji projekta so povezovanje študentov in študentk s potencialnim delovnim okoljem, omogočanje razvoja med študijem pridobljenih znanj in kompetenc ter njihova uporaba v praksi.

SODELUJOČE Z VSEH VETROV

Pri projektu sodeluje osem študentk različnih smeri, nekatere izmed njih prihajajo iz Zgornje Savinjske doline: **Lana Turk** in **Larina Griessler**, ki študirata nemščino (Oddelek za germanistiko FF UL), **Jasna Reščič** in **Nadja Debeljak**, ki študirata poljščino (Oddelek za slavistiko FF UL), ter **Pia Marija Žugman**, študentka mednarodnih odnosov (Fakulteta za družbene vede UL) med drugim skrbi jo za prevode, tolmačenje, organizacijo in pisanje besedil.

Patrick Holzapfel: »V Sloveniji so mi še posebej všeč krajevna imena. Namreč, obstajajo vasi, ki se imenujejo npr. Otok. To se mi zdi čudovito.«

Projektno ekipo dopolnjujejo **Eva Glavan**, študentka oblikovanja (Fakulteta za dizajn – samostojni visokošolski zavod), ki skrbi za vizualno podobo – oblikovanje vabil, razglednic in fotografiranje, študentka računalništva

Jerneja Krajcar (Fakulteta za računalništvo in informatiko UL), ki ureja spletne strani in skrbi za družbena omrežja, ter **Hana Selišnik** (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL), študentka etnologije, ki je gostom li-

Walery Butewicz in Patrick Holzapfel, gosta Literarne rezidence v Gornjem Gradu (foto: Eva Glavan)

terarne rezidence predstavlja Gornji Grad in Zgornjo Savinjsko dolino in skrbi za njihovo dobro počutje.

Delovni mentorici **Amanda Kladnik** in **Maja Žerovnik** iz podjetja Babave študentke na podlagi svojih izkušenj z organizacijo umetniških rezidenc, s turističnimi doživetji in poznavanjem malega podjetništva skozi celoten proces projekta spremljata, usmerjata in podpirata. Vodja projekta in pedagoška mentorica je **doc. dr. Lidija Rezončnik** z Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Literarna rezidenca Gornji Grad sledi modelom pisateljskih in umetniških rezidenc, ki ustvarjalcem omogočajo umik v novo okolje, ustvarjanje in spoznavanje različnih kultur ter pokrajin. Udeleženci rezidence

imajo možnost enomesečnega bivanja v mirnem okolju Gornjega Grada, stran od mestnega vrveža. Posebnost gornjegrajske rezidence je sodelovanje s študentkami prevajalkami, ki pod mentorstvom pripravljajo slo-

venske prevode izbranih literarnih besedil gostujočih avtorjev.

PANDEMIČNI DNEVNIK IN GLASOVI GRGRANJA

»Ta Dnevnik posvečam vsem, ki se jim je med karanteno zmešalo. Pravzaprav

Besedilo Pandemični dnevnik je sestavljeno iz kratkih dnevniških zapisov iz časa pandemije, ki zrcalijo osamljenost, ujetost in pesimističen pogled na takratno situacijo, vse to pa se prepleta z duhovitim in včasih (samo)ironičnim komentiranjem stanja. Smeh je namreč eden od človeških mehanizmov spopadanja s strahom. Po besedah avtorja je Pandemični dnevnik napisan na humoren način predvsem zato, da besedilo ne bi bilo preveč resno ali patetično: »Ne maram napihnjene literature brez distance do samega sebe. Humor mi omogoča, da to distanco ustvarim.« V delu je poleg opisovanja dni, ki se zlivajo v en sam neskončen dan, veliko besednih iger, šal in medbesedilnih navezav, kar je predstavljalo zanimiv izziv za prevajanje v slovenščino.

Maja je v Gornjem Gradu bival tudi **Patrick Holzapfel**, nemški filmski ustvarjalec, pisatelj, urednik in kustos. Njegovi filmi so bili prikazani na Festivalu avstrijskega filma Diagonala v Gradcu, kasneje pa tudi na različnih evropskih filmskih festivalih in televiziji. Je usta-

Walery Butewicz: »Z mojim novim prijateljem iz Gornjega Grada sva se igrala – eden je povedal preprost stavek v svojem jeziku, drugi pa ga je poskušal prevesti. In izkazalo se je, da sva razumela zelo veliko.«

sem ga pisal zato, da se meni ne bi zmešalo, kar pa se mi je tako ali tako zgodilo, in to sem z iskreno neiskrenostjo zabeležil na njegovih straneh.« Marsikdo bi se še dobri dve leti nazaj lahko poistovel s pripovedovalcem iz dela Pandemični dnevnik. Njegov avtor je **Walery Butewicz**, eden izmed dveh rezidenc, ki sta v Gornjem Gradu bivala v maju. Butewicz je ukrajinsko-poljski pisatelj, prevajalec in filolog. Doktoriral je na Univerzi v Varšavi, zaposlen pa je v Literarnem muzeju Adama Mickiewicza.

novitelj bloga Jugend ohne Film, kjer zagovarja literarno filmsko kritiko. Njegova besedila so objavljena v številnih publikacijah, spomladi 2024 pa bo izšel njegov prvi roman Hermelin na klopih. Poleg tega pripravlja projekt Besede za svet tam zunaj, ki je imaginarna enciklopedija izginjajočega sveta.

S svojo kratko zgodbo Glasovi grgranja je zmagal na literarnem natečaju Open-Mike za mlado književnost v Berlinu. Avtor se skozi celotno delo preko opisovanja raznih telesnih procesov

– grgranja – sklicuje na aktualno problematiko v svetu in pri tem uporablja številne besede, ki se začnejo na črko G. Gre za melodično prepletanje političnih in osebnih stisk, skozi katere se prebija lik v zgodbi. Od kod ideja, da bo rdeča nit zgodbe grgranje? Zakaj si je Holzapfel za »osrednjo« črko izbral ravno G?

Kot sam pravi, živi in dela v Avstriji, kjer so med pandemijo otroci namesto testov s paličico lahko opravljali t. i. teste grgranja, pri katerih so grgrali tekočino in jo nato izpljunili v posodo. Predvsem na Dunaju so to testno metodo intenzivno oglaševali. »Beseda grgranje je bila nenadoma povsod in bolj ko sem jo slišal ali bral, bolj čudna se mi je zdel. To je smešna beseda, zveni točno tako, kot to, kar opisuje, in človek bi pomislil, da si jo je izmislil otrok.«

Povsem naključno besedili torej povezuje izkušnja epidemije. Oba avtorja sta tudi pozorna opazovalca okolice, zato je bilo bivanje v Gornjem Gradu zanj

pomembna izkušnja. Ob tem sta spoznavala še slovenski jezik. Patrick Holzapfel je prekolesaril okoliške kraje in v intervjuju povedal: »V Sloveniji so mi še posebej všeč krajevna imena. Namreč, obstajajo vasi, ki se imenujejo npr. Otok. To se mi zdi čudovito.« Med vzponi na Menino, Rogatec in Lepenatko pa so njegovo pozornost vzbudile rastline, živali in pojavi, npr. rastlina, imenovana alpski avrikelj, ptica slegur, drevesni polž in vrtače, vse to je opisal v svoji »literarni« enciklopediji Besede za svet tam zunaj.

Medtem se je Walery Butewicz preizkušal v razumevanju slovenščine in domačine naučil tudi kakšno ukrajinsko besedo: »Zelo nenavaden občutek je, ko imaš opravka z jezikom iz iste jezikovne skupine, ki ga ne poznaš. Besede zvenijo znano, a vseeno ne razumeš skoraj ničesar. Z mojim novim prijateljem iz Gornjega Grada sva se igrala tako igro – eden je povedal preprost stavek v svojem jeziku, drugi pa ga je poskušal

prevesti. In izkazalo se je, da sva razumela zelo veliko.«

PRIDOBILE IZKUŠNJE IN KOMPETENCE

Trajen rezultat projekta so prevodi obeh omenjenih del v slovenski jezik, razglednice z označenimi gornjegrajskimi bralnimi kotički in citati gostujočih avtorjev ter promocija kraja. Oba gosta sta se širši javnosti predstavila na literarnem večeru v Gornjem Gradu, ki so se ga udeležili predstavnice in predstavniki Ambasade Republike Poljske v Ljubljani, Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Občine Gornji Grad, drugi gostje iz Ljubljane, Nove Gorice, Poljske in seveda domačini. Študentke so s sodelovanjem pridobile pomembne izkušnje, ki jih bodo motivirale pri nadaljnjem študiju in pomagale pri izbiri, aktivnem iskanju in ustvarjanju svojih poklicnih poti.

Larina Griessler, Lana Turk, Lidija Rezončnik

CIRIL CESAR ZAOKROŽIL 100 LET ŽIVLJENJA

Bil je izjemen kipar in industrijski oblikovalec

V Velenju so se pred nedavnim poklonili akademskemu kiparju in častnemu občanu **Cirilu Cesarju**, sicer rojenemu Mozirjanu, ki je 6. julija praznoval 100. rojstni dan. Cesar je postal častni občan Mestne občine Velenje leta 2020 zaradi izjemnih dosežkov na področju kiparstva in industrijskega oblikovanja.

POT V SVETLOBO

Festival Velenje je skupaj z Muzejem Velenje ob tej priložnosti pripravil celodnevno dogajanje, s katerim so predstavili slavljenčevo delo. Pred velenjsko galerijo so postavili stojnico, kjer so predstavili katalog njegovih del in monografijo Pot v svetlobo, organizirali so ustvarjalno delavnico za mladino na osnovi steklenih skulptur, ki jih je avtor ustvarjal v tretjem življenjskem obdobju, organizirali so ogled Cesarjevih kipov in skulptur v središču mesta s strokovnim vodstvom, pa tudi strokovno vodstvo po stalni razstavi na Velenjskem gradu. Za zaključek so v kulturnem domu predvajali film Pot v svetlobo, portret kiparja in oblikovalca, ki je kot vodja ateljeja za oblikovanje veliko prispeval k razvoju podjetja Gorenje.

PRVI KORAKI V MOZIRJU

Ciril Cesar se je rodil leta 1923 v Mozirju. Svojo naklonjenost formi in umetnosti je lahko razvijal že v otroških letih, saj sta bila tako njegov ded, **Andrej Cesar**, kot njegov oče, **Ivan Cesar**, roko-delca. Podobarska delavnica sredi Mozirja, v kateri je delovala vsa družina, je nudila prvi pouk dečku, ki je zrasel

ob lesu, barvah s pozlato, z živimi očmi svetnikov, v skladnosti in lepoti cerkvene opreme, kot so oltarji, ter vselej živahnimi obiski z novicami od drugod.

SPOMENIK ANTONU AŠKERCU

V Mozirju, katerega glavni trg je obvladovala Cesarjeva delavnica, je nekaj časa služboval tudi **Anton Aškerc**. Uglednega pedagoga, pesnika in pisatelja je pozneje prvi akademsko šolani kipar v rodbini Ciril Cesar upodobil, ko je leta 1956 ob pesnikovi stoletnici prejel naročilo

Cesarjev kip talca pred domom kulture v Nazarjah

Ciril Cesar se je rodil leta 1923 v Mozirju.

za postavitev spomenika omenjenemu veljaku v Celju. Mladi kipar se je naložil na način, ki v slovenski pa tudi širši evropski spomeniški tradiciji dotlej za portretno plastiko ni bil običajen.

SKULPTURE V MOZIRJU, NAZARJAH IN GORNJEM GRADU

Kot akademski kipar je veliko naredil tudi za rojstno dolino, kjer je postavljeno nekaj njegovih skulptur, ki prikazujejo trpljenje in mučeništvo. Iz njih veje Cesarjevo upornišvo in njegovo izražanje nesmisla vojne. Veliki kipi talcev so postavljeni v Mozirju, Nazarjah in Gornjem Gradu. V Velenju so postavljena njegova dela Manifest, replika Antona Aškerc in sodobno delo v stekleni tehniki Sozvočje časa.

Tekst in foto: Jože Miklavc

30. SOLČAVSKI DNEVI

Pestro dogajanje, kjer je lahko vsak našel nekaj zase

Zadnji julijski vikend so v Solčavi 30. zapored potekali tradicionalni Solčavski dnevi. Prireditve so s podporo Centra Rinka, zavoda za turizem in trajnostni razvoj Solčavskega, oblikovali člani društev in organizacij v kraju. S pestrim naborem aktivnosti so poskrbeli, da je lahko čisto vsak obiskovalec našel kaj zase.

ŠPORTNO IN KULTURNO OBARVAN PETEK

Petek je bil športno in kulturno obarvan. Na solčavskem igrišču so se igralci malega nogometa pomerili na spominskem turnirju Ipavec Gregorc. V Centru Rinka je svoja likovna dela postavila na ogled slikarka dr. Kiki Klimt.

SOLČAVSKA SOBOTA

Solčavska sobota, kot so jo poimenovali člani turističnega društva, je ponujala različne aktivnosti. Na stojnicah je bilo mogoče kupiti izdelke domače in umetnostne obrti ali degustirati kulinarčne dobrote solčavskih gospodinj. Nekateri so se preizkusili v igri na srečo Bingola. Zvečer so pripravili predavanje s spomini na smučarsko odpravo na Himlung Himal.

NEDELJSKO DOGAJANJE PRIČELI ŠAHISTI

V nedeljo dopoldne je potekal šahovski turnir v

spomin na Edija Preprotnika, na katerem so se pomerili Mozirjani in Solčavani. Pestro je bilo tudi na prireditvenem prostoru, kjer so pripravili ustvarjalne delavnice za najmlajše. V župnišču je bila na ogled razstava fosilov in metuljev, v kmečkem vrtu so obiskovalci spoznavali zdravilna zelišča. Svoja vrata sta odprli Natur bajta s ponudbo ekoloških napitkov in brezglutenskih piškotov ter Podeželska hiša Majnik, kjer so obiskovalci občudovali kvačkane in filcane izdelke. Tovrstne izdelke so na ogled postavile tudi članice društva Bicka v svojem butiku.

AKTIVNOSTI TUDI V OKOLICI SOLČAVE

Priložnosti za prijetna doživetja so bile tudi izven središča Solčave. V Muzeju in gostišču Firšt v Logarski Dolini so si obiskovalci lahko ogledali razstavo o Potočki zijalki in o ljudskem zdravilstvu v naši dolini. Na kmetiji Gradišnik v Matkovem kotu so se lahko preizkusili v streljanju z lokom ali pa so se podali po Panoramski cesti, kjer so na razglednih točkah uživali v pogledih na dolino. Otrci so raziskovali Pravljični gozd na Razpotju.

Tekst in foto:
Marija Šukalo

Solčavske gospodinje so nudile domače kulinarčne dobrote.

Turistično društvo je pripravilo zabavo v obliki igre na srečo Bingola.

Otroci so s pomočjo odraslih izdelovali filcan tepih.

V Natur bajti so si lahko obiskovalci ogledali različne izdelke iz lesa.

LJUBNO OB SAVINJI

Za začetek Flosarskega bala poskrbeli oglarji

V sklopu letošnjega Flosarskega bala je bil prvi dogodek prižig kope pri Grilu na tamkajšnjem piknik prostoru. Dogodek je imel tokrat večjo težo, ker so se ga udeležili oglarji iz kar desetih slovenskih krajev, kjer še ohranjajo oglarsko tradicijo. Grilavi prižigajo kopo od leta 2011, izostal je samo v času protikoron-

tokratno na Ljubnem ob Savinji, ko so Grilavi prejeli kipec oglarja od lanskimi organizatorjev, oglarjev iz Koroške Bele, ob letu osorej pa ga bodo predali kolegom v Mislinji, ki bodo naslednji organizatorji srečanja ob oglarski kopi. Kot je bilo poudarjeno, je oglarjenje v Sloveniji uvrščeno v register nesnovne kulturne

dediščine, kar predstavlja zavezo za ohranjanje stare tehnologije in prenos znanja mlajšim generacijam.

ŽENA PODPIRA TRI VOGALE PRI HIŠI IN TUDI KOPO

Po krajšem programu, ki so ga s petjem popestrile pevke Kvarteta Štiglic, je sledilo glavno dejanje, ko je gospodarica **Marija Drobež** prižgala oglarsko

Oglje povezuje oglarje tako v slovenskem kot tudi v širšem evropskem prostoru. Slovenski oglarji so aktivni člani evropske družine oglarjev. Zanimivo je, da potekajo vse komunikacije med člani dvanajstih držav, vključenih v združenje, v domačem jeziku.

kopo. Po besedah predsednika oglarjev Jožeta Praha se spodobi, da kopo prižge ženska, ki po ljudskem izročilu podpira večino vogalov pri hiši, pri kopi pa zaradi okrogle oblike kar celo. S tem dejanjem se je pričelo enotedensko kurjenje kope oziroma vzdrževanje dima iz nje v skladu z oglarskim izrekom »Naj se kadi!«.

Franjo Atelšek

Kopo pri Grilu je prižgala gospodarica Marija Drobež. (Foto: Franjo Atelšek)

skih ukrepov, v vlogi gostitelja srečanja oglarjev pa so bili letos prvič.

DOBRO OBISKAN DOGODEK

Zanimivega dogodka ob kopi, ki jo je zaradi njenih skromnih dimenzij gospodar **Martin Drobež** v pozdravu za šalo imenoval »krtina«, so se udeležili številni gostje, med drugimi ljubenski župan **Franjo Naraločnik** in predsednik Društva oglarjev Slovenije **Jože Prah**. Slednji je prisotnim predstavil nekaj zanimivosti iz življenja oglarjev in njihove dejavnosti.

SLOVENSKI OGLARJI AKTIVNI V EVROPSKEM ZDRUŽENJU

Oglje povezuje oglarje tako v slovenskem kot tudi v širšem evropskem prostoru. Slovenski oglarji so aktivni člani evropske družine oglarjev, o čemer je več povedala članica predsedstva Evropskega oglarskega združenja in generalna sekretarka Društva oglarjev Slovenije **Marija Imperl**. Zanimivo je, da potekajo vse komunikacije med člani dvanajstih držav, vključenih v združenje, v domačem jeziku. Na ta način širijo razpoznavnost države, iz katere prihajajo.

OGLARJENJE V REGISTRU NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Oglarstvo se v Sloveniji promovira tudi s podobnimi srečanji, kot je bilo

OTVORITEV RAZSTAVE DEL KIKI KLIMT V SOLČAVI

Poseben način slikanja, ki ga razvija že deset let

V Solčavi so se z odprtjem razstave likovnih del doc. dr. **Kiki Klimt** v Centru Rinka začeli 30. Solčavski dnevi. Pod naslovom Pozabljeno videnje so bile na ogled likovne stvaritve, ki so nastale v času njenega bivanja v Grčiji preteklo leto in so odraz tistega, kar je tam videla. Mesec dni je preživela na otoku Kefalonija, ki jo je s svojim zelenjem in prebivalci povsem očarala.

LJUBEZENSKA ZGODBA IZ GRŠKE MITOLOGIE

O razstavljenih delih je spregovorila avtorica sama. Povedala je, da je izhajala iz grške mitologije, ki jo je podkrepila z osnovnimi elementi: vodo, zemljo, zrakom in ognjem. Osnovna ideja pa je ljubezenska zgodba Psihe in Erosa. »Dela so nastala na poseben način, ki ga razvijam že deset let in ga imenujem slikanje s svetlobo,« je pojasnila likovnica in dodala, da slika večplastno s tankimi nanosi barv. Njen oljčni nasad je nastal z mešanjem in nanosom

grške zemlje, delo Zrak pa z nanosom zdrobljenih školjk. Portreti so narejeni na deblih oljk, ki jih je našla na otoku.

UMETNICA, ILUSTRATORKA, SLIKARKA IN RAZISKOVALKA

Klimtova je vizualna umetnica, ilustratorka, slikarka in raziskovalka. Živi v Žireh, kjer tudi ustvarja in raziskuje. Je prodekanica in profesorica na Visoki šoli za risanje in slikanje v Ljubljani. Sodelovala je že na številnih skupinskih razstavah, za sabo pa ima tudi več kot dvajset samostojnih razstav doma in v tujini.

LJUBITELJICA STARIH ZNANJ IN OBIČAJEV

Zase pravi, da se giblje znotraj umetnosti, a včasih zaide tudi kam drugam. Vedno jo je zanimalo veliko stvari, zato je odgovore na vprašanja iskala v mitologiji, starih zapisih, geometriji in fiziki. Je ljubiteljica starih znanj in običajev in prav v njih pogosto najde odgovore.

Marija Šukalo

Rosana Štiglic je po izboru bralcev Savinjskih novic prejemnica naziva Naj kulturnik Zgornje Savinjske doline v letu 2023, ki ga podeljuje JSKD, območna izpostava Mozirje. Štigličeva je v preteklosti pridobila več »nazivov«, ki jo opredeljujejo kot kulturnico, hkrati pa je v življenju vzporedno ustvarjala ljubeče odnose z ljudmi okoli sebe.

Poleg svojih nalog v vlogi žene, mame in gospodinje aktivno deluje tudi kot zborovodja Ženskega pevskega zbora Jutro in Mešanega pevskega zbora Radmirje, poje pri družinskem Kvartetu Štiglic, ki ga je vodila 12 let, igra citre, kitaro, s pomočjo hčerke se uči igranja klavirja, zelo dejavna je v Kulturnem društvu Radmirje, ob tem pa je navdušena slikarka in pesnica, piše in bere pogrebne govore. Z možem Bernardom sta starša šestim otrokom. Številčna družina živi pod mogočnimi Tirskimi pečmi na kmetiji Tiršek, najvišje ležeči kmetiji v župniji Radmirje.

• Najprej vprašanje, ki se ponuja kar samo po sebi: kako lahko ena oseba zmore vse, kar počnete? Od kod ta energija?

V bistvu mi vse te dejavnosti dajejo energijo. Zdi se mi, da brez vsega tega to ne bi bila jaz. Glasba, slikarstvo, petje ... Vse, kar sem, sem tudi zaradi svojih ustvarjalnih ljubezni. Lahko rečem podobno, kot je na vprašanje, kdaj lahko ustvari vse svoje številne stvaritve, odgovorila zelo plodovita ljubenska slikarka Ida Voler. Rekla je: »Zaradi tega, ker

ROSANA ŠTIGLIC, NAJ KULTURNICA V LETU 2023

»Vse, kar sem, sem tudi zaradi svojih ustvarjalnih ljubezni«

jaz rišem, ni bil pri nas doma še nihče lačen.« In tako lahko rečem tudi jaz. Zaradi mojih dejavnosti ne trpijo ne družina ne naše živali. Vse se lahko uskladi, če je le podpora družine. In jaz jo imam.

• Pred časom ste za Savinjske novice povedali, da ste v družbi mame in stare mame prepevali že od malih nog. Poleg tega igrate na več instrumentov in ste na tem področju samouk. Je torej glasba vaša prva ustvarjalna ljubezen?

Da, tako je. V naši družini se je od nek daj pelo, pri hiši je bila vedno glasba. Dva strica sta igrala na harmoniko, eden je imel celo ansambel. To je bilo del nas, čeprav brez vsake formalne izobrazbe v tej smeri.

• Kljub oddaljenosti od glasbene šole in logističnim izzivom sta z možem hčerkam omogočila glasbeno izobrazbo. Hkrati so se v petju izraževale tudi z vami doma. S hčerami Bernardo, Ksenijo in Kristino pojdete v Kvartetu Štiglic. Čez dve leti bo za vami 20 let skupnega petja. S katerimi besedami bi strnili spomine na dve desetletji družinskega prepevanja?

Naš kvartet ni nastal z namenom, kakršnega ima zdaj. Šlo je za prepevanje mame otrokom. Ko pa so pokazale veselje in talent, se je naše petje začelo spontano razvijati. Dekleta so zelo hitro, že okoli tretjega leta starosti, osvojile dvoglasje, kmalu nato so same iskale še tretji glas. Se pa sedaj sama sebi čudim, ko se spomnim našega prvega nastopa. Takrat sta bili dvojčici Kristina in Ksenija stari okoli pet let in zapele smo štiri-glasno. Kako sem si to takrat upala narediti, mi še danes ni jasno.

• Hčerke so danes že mlade odrasle, pa še vedno skupaj pojdete ...

Veliko ljudi me je že vprašalo, kako smo se prebile skozi nerodna najstniška leta. Menim, da verjetno zato, ker smo do takrat že nekaj dosegle, nekaj dokazale tudi sebi, bile smo uspešne. To jim je bilo v ponos, zato jim ni bilo težko stopiti na oder. Še največji izziv so bile vaje. Naše najbolj dolge in uspešne vaje so bile takrat, kadar smo se peljale na nastop. Torej v avtu. Takrat mi dekleta niso mogla uiti (smeh).

• Delujete tudi kot zborovodja Ženskega pevskega zbora Jutro in Mešanega pevskega zbora Radmirje v okviru radmirskega kulturnega društva. Kako se vodenje pevskih zborov razlikuje od vodenja družin-

ske pevske skupine?

Zelo. Pevci v zboru me veliko bolj ubogajo (smeh). Vsi vedno pridejo na vaje, doma pa se nikoli ne moremo hitro dogovoriti, kdaj bi vadile. Po strokovni plati je seveda vodenje zborov zame precej bolj zahtevno, saj sem glasbeni samouk. Branja not sem se naučila po svojem tridesetem letu, ko so hčerke obiskovale glasbeno šolo. Učila sem se, ko sem sedela ob njih.

• Pa se od glasbe pomakniva k poeziji. Pišete pesmi in nekaj jih je objavljenih v zadnji izdaji zbornika Slap, ki je izšel lanskega decembra. Je to prva javna objava vaših pesmi? O čem pripoveduje vaša poezija?

Že v lanskem letu sem nekaj pesmi objavila v zborniku Planinskega društva Ljubno, nekaj mojih avtorskih pesmi je tudi uglasbenih in jih pojemo na nastopih. Pot med ljudi so torej že našle. V zborniku Slap sem prvič sodelovala lani. V pesmih opisujem naravo, svoje občutke, nekatere so tudi tematske. Res pa je, da pri pisanju poezije nisem tako zelo produktivna kot na svojih drugih področjih.

• Umetniška muza pri vas res ni bila »šparovna«, če se izrazim po domače. Obdarila vas je tudi s talentom za slikanje. Od kdaj likovno ustvarjate, kje najdete navdih, in nenazadnje, kaj vam slikanje pomeni?

Rišem že od nekdaj, pravzaprav od kar vem zase, k ustvarjanju v barvah pa me je spodbudil mož. Leta 2000 sem si kupila prve barve in platno in takrat sem našla novo ustvarjalno ljubezen. Za mano je že sedem samostojnih razstav, letos se obetajo nove. Najraje slikam rože, ženske like, krajino. Občasno se lotim tudi kakšnih abstraktnih motivov. Sem pa tudi pri slikanju takšna kot pri pisanju pesmi. Lahko po cel mesec nič ne ustvarim, imam celo občutek, da mi slikanje ne gre več dobro od rok. Nato pa me zgrabi in v enem tednu naslikam tudi tri likovna dela. Močno se zavedam, da je zgolj talent premalo, za uspeh je potrebna tudi močna volja. Če hočemo nekaj doseči, lahko to uresničimo s pravo voljo.

• Kar nekaj je ustvarjalnih področij, ki vam niso tuja. Nenazadnje tudi literarno ustvarjanje. Pišete in berete namreč pogrebne oziroma žalne govore. Takšno pisanje je že v osnovi povezano z izgubo in žalovanjem ...

Vedno se mi zdi, da žalujem s tem na nek način pomagam. Je pa s pisanjem žalnih nagovorov precej dela, ker se pri vsakem posvetim osebi, ki je preminula, ne pišem po vzorcu. Za tovrstno pisanje si moram vzeti čas, pri tem sem nekako začasno »v svojem svetu« in to je obremenjujoče tudi za mojo družino. Žalni govori so ne-

tam ste aktivni, kot članica upravnega odbora veste, kako pomembno je v društvih prostovoljsko delo. Kaj menite, kakšna prihodnost čaka ljubiteljsko kulturo, ki temelji na prostovoljstvu?

V društvo sem res kar precej vpeta. Sodelujem na nastopih, vodim zборе, pomagam pri organizaciji prireditve, pišem vezne tekste, po-

»Zaradi mojih dejavnosti ne trpijo ne družina ne naše živali. Vse se lahko uskladi, če je le podpora družine.«

koliko posebni. Spomnim se pogovora z gornjegrajskim kulturnikom Jožetom Remšakom Zotlerjem, ki mi je dejal, da smo tisti, ki pišemo žalne nagovore, nekoliko posebni ljudje. Čutimo zadoščenje, ko iz ljudi izvabimo solze. Pa naj se to še tako čudno sliši.

• Ustaviva se še pri vašem udeleževanju v Kulturnem društvu Radmirje. Tudi

magam po svojih najboljših močeh. Kar se prostovoljstva tiče, praktično vsako društvo temelji na tem. Sicer pa sem že dolgo mnjenja, da v kulturi delamo nekoliko posebni ljudje. Vse, ki se ukvarjamo s kulturo, nas vodi neka posebna strast in ljubezen do ustvarjanja. Zdi se mi, da radi žrtvujemo svoj prosti čas za to dejavnost.

Jaz nimam občutka, da kdo v kulturi dela z muko ali da mu je sodelovanje v društvu odveč. Res je, da vedno isti ljudje opravijo večino dela, in verjetno se sčasoma utrujaš od vsega skupaj. Ampak verjamem, da je pred kulturo lepa prihodnost, pravzaprav to menim za vsako društveno dejavnost.

• Pa se ob koncu pogovora vrniva k nazivu Naj kulturnika leta 2023. Ste bili nad rezultatom akcije Naj kulturnik Zgornje Savinjske doline presenečeni? Kakšen je občutek ob dokazu, da je vaš trud prepoznan?

Vsekakor sem bila presenečena, sploh zaradi resne konkurence, v kateri sem se znašla. Mislim, da bi si prav vsak s seznama predlaganih zaslužil naziv Naj kulturnik. Navsezadnje smo vsi prostovoljci, vsi se trudimo in trdo delamo. Seveda sem bila naziva zelo vesela, tudi to je ena od potrditev, da dobro delam, da je moj prispevek v kulturi opazen. Hkrati to sprejemam kot spodbudo in kot obvezo za moje nadaljnje delovanje na področju kulture.

**Pogovarjala se je
Tatiana Angioi,
foto: Kristina Štiglic**

SOLČAVA

Razstavljeni izdelki le delček tistega, kar ustvarjajo rokodelci

V Solčavi so v dvorani Zadržnika predzadnjo soboto v juliju odprli razstavo ročnih in rokodelskih del. Solčavsko društvo upokojencev je z njo želelo predstaviti kreativnost domačinov različnih starosti.

RAZLIČNE TEHNIKE IN MATERIALI

Na ogled so postavljeni izdelki desetih avtorjev, ki izražajo ustvarjalnost v tehnikah in materialih, ki so tipični za Solčavsko. Okrasni in uporabni predmeti za dom in vsakdanjo rabo so iz lesa, volne, marmorja. Ne manjka niti vezenin, kvačkanih in pletenih

izdelkov ter aranžmajev iz suhega cvetja. Med razstavljenimi deli so tudi slike v akrilu in akvarel tehniki.

REZULTATI POTRPEŽLJIVEGA DELA

Poseben kotiček so namenili petim ustvarjalcem, ki jih ni več, a so s svojimi deli pustili velik pečat v okolju, kjer so delali in živeli. Po besedah predstavnice organizatorja **Martine Štifter** so razstavljeni eksponati le delček tistega, kar ustvarjajo rokodelci, in so plod številnih ur potrpežljivega dela.

Marija Šukalo

Na razstavi ne manjka vezenin, kvačkanih in pletenih izdelkov. (Foto: arhiv društva)

Knjižne novosti v Knjižnici Mozirje

Leposlovje: Malpas, J. E.: Enigma, Rakuš, J.: Tri barve za eno smrt, Svetek I.: Črni princ, Benedetti, K.: Hiša sozvočja : avtobiografski intervju s 75 sopotnicami in sopotniki, Nussdorfer, V.: Tanka črta : spomini tožilke, Fitzeck, S.: Piši ali umri : [psihološka srhljivka], Kennedy, E.: Igra, Albom, M.: Neznavec v rešilnem čolnu.

Strokovna literatura: Erikson, T.: Obkroženi z ovirami : kako ovire spremeniti v uspeh, Batagelj, B.: Celjski peloton : etape razvoja cestnega kolesarstva v Celju, Mrevlje, G.: Psihiater na kavču Bojane Leskover : [poklicna avtobiografija], Singer, M. A.: Živeti brez spon : onkraj človeške stiske, Obama, M.: Luč v nas : premagovanje v negotovih časih, Stanimirovič, T.: Računovodstvo, Campbell, T. C.: Prihodnost prehrane.

Mladinska literatura: Steadman, A. F.: Skandar in fantomski jahač, Pengal, N.: Skrivnosti Gospodične Medične, Tihi-Stepanič, J.: Poletje na jezeru Čiče, Pennac, D.: Volčje oko, Han, J.: Vedno bova imela poletje, Bonte, M.: Dobrodošel na travniku, Kang, A.: Radirka, Haraštová, H.: Atlas mačk, Daley, I. P.: Strašni snežni monstrum.

PREDAVANJE O SMUČANJU S HIMLUNG HIMALA V SOLČAVI

Alpinisti o podvigu na nepalskem sedemtisočaku

Člani Plezalnega kluba Rifnik iz Šentjurja so v Solčavi pripravili predstavitev prvega slovenskega smučanja z vrha Himlung Himala. O podvigu na nepalskem sedemtisočaku so spregovorili **Gregor Marinšek, Boštjan Dečman, Nejc Škrablin** in domačin **Uroš Cigljar**. Dogodek so organizirali člani solčavskega turističnega društva.

ODPRAVO OVIRALO VREME

Člani odprave pod vodstvom **Stojana Burnika** so osvojili 7128 metrov visok himalajski vrh na meji med Nepalom in Tibetom in se z njega spustili s smučmi. Kot so povedali, jih je na poti do baznega tabora oviralo slabo vreme, hudourniki in plazovi. Ko so prišli v bazni tabor na višini nekaj več kot 4800 metrov, jih je pričakal novi sneg. Kljub nestabilnemu vremenu so na 6200 metrih nadmorske višine postavili tabor, od koder so do vrha odšli Cigljar, Dečman, Marinšek, Škrablin in Tomažin. Po dobrih devetih urah vzpenjanja jim je uspelo doseči cilj, kar je po razpoložljivih

podatkih prvi slovenski vzpon na to himalajsko goro.

NA SPUST Z GORE DOBRO PRIPRAVLJENI

Smučarski spust z gore ni bil zelo nevaren, ker so se nanj dobro pripravili. Pazili so, da niso tvegali padcev in posledično poškodb. Gora je sicer zelo

primerna za turno smučanje. Ima 40 stopinj naklona, kar za izurjenega smučarja ni velik izziv, a je kljub temu treba biti zbran od vrha do konca. »Vsakih nekaj zavojev se je bilo treba ustaviti in dihati, saj si imel občutek, da se boš zadušil,« so še povedali mladi alpinisti.

Marija Šukalo

»Vsakih nekaj zavojev se je bilo treba ustaviti in dihati, saj si imel občutek, da se boš zadušil,« so povedali alpinisti. (Foto: arhiv Turističnega društva Solčava)

22. MEMORIALNI TURNIR IPAVEC GREGORC

Zmagovalni pokal v Andraž nad Polzelo

Zadnji petek v juliju je na solčavskem igrišču tamkajšnje športno društvo pripravilo 22. memorialni turnir v malem nogometu Ipavec Gregorc. Sodelovalo je deset ekip, ki so bile razdeljene v tri skupine. Po sistemu »vsak z vsakim« so se v finale uvrstile ekipe Daniels Andraž iz Andraža nad Polzelo in Brunarica Projekt ter Gostilna

pri Kumru, obe z Ljubnega ob Savinji.

Gostje iz Andraža, okrepljeni z nekdanjim odličnim nogometašem Maribora in Olimpije **Denisom Klinarjem**, niso imeli prave konkurence in so premagali obe ljubenski kipi. V boju za drugo mesto je imela več športne sreče ekipa Brunarica projekt.

Marija Šukalo

Ekipe Daniels Andraž iz Andraža nad Polzelo je bila nepremagljiva. (Foto: Rajko Rudnik)

ŠAHOVSKI TURNIR V SPOMIN NA EDIJA PREPROTNIKA

Srečanje ljubiteljev šaha iz Mozirja in Solčave

Zadnjo nedeljo v juliju so se v Centru Rinka v Solčavi srečali domači ljubitelji šaha in gostje iz Mozirja. Šahovski turnir je organizirala šahovska sekcija solčavskega športnega društva pod vodstvom **Stanka Ošepa**, z njim pa so počastili spomin na pokojnega **Edija Preprotnika**, ki je veliko naredil za popularizacijo kraljevske igre v tem delu naše doline.

V uvodu je zbrane pozdravila županja **Katarina Prelesnik** in otvorila turnir z desetminutno igro. Nato so se igralci pomerili med seboj, pri čemer rezultati dvobojev niso bili najbolj pomembni. V dveh urah šahovskega druženja je bilo odigrano veliko hitropoteznih partij, namesto beleženja rezultatov so šahisti raje malce poklepetali.

Marija Šukalo

Županja Katarina Prelesnik je otvorila turnir z desetminutno igro. (Foto: Marija Šukalo)

*Noč, ki ne pozna jutra,
ni tvoja poslednja noč.
Nasledila se je z zvezdami posuta
v obeh tvojih dragih,
vsem, ki si jih ljubila nekoč.
(T. Pavček)*

ZAHVALA

ob izgubi drage mame, stare mame,
prababice in tašče

Jožefe OSOVNIK

iz Radmirja
1933 – 2023

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in sodelavcem za izrečena sožalja, sveče, molitve in daro-
ve za sv. maše.

Hvala gospodu župniku in gospodu diakonu za sveto
mašo in pogreb, gasilcem in pevcem.

Hvala zdravstvenemu osebju ZD Ljubno, posebna zah-
vala patronažni sestri gospe Poloni za obiske na domu,
osebju doma starejših Gornji Grad in pogrebni službi
Morana.

Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od nje in jo pospre-
mili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

V SPOMIN

Zora MATJAŽ

18. 11. 1928 – 9. 8. 2022

Hvala vsem,
ki jo ohranjate v lepem spominu.

Nataša in Teodor

Naročniki Savinjskih novic
imajo 30% POPUST pri objavah
zahval in čestitk.

Anketa o obveznem članstvu v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
ob prenovi kmetijske zakonodaje preverja
obvezno članstvo kmetov v Kmetijsko-gozdarski
zbornici Slovenije. Vse člane zbornice, kmetovalce
in drugo zainteresirano javnost vabimo k
izpolnjevanju spodnje ankete.

<https://www.1ka.si/ClanstvoKGZ>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Pogrebna služba - cvetličarna

MORANA

Tel: 03 7000 640

GSM: 041 536 408

GSM: 041 672 115

www.morana.si

E-mail: info@morana.si

Aleksander Steblovnik s.p., Parižlje 11c, 3314 Braslovče

Sprejemamo naročila za
jesenski semenski česen,
certificiran za profesionalno pridelavo.

HP
hibrid

HP hibrid d.o.o.
Koparska ulica 81A
2300 Slovenjka Bistrica

E-mail: info@hphibrid.com
www.hphibrid.com

HRA M NARAVE
TRGOVINA ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE

Šmihelska cesta 2, 3330 Mozirje
051/888-549
www.hram-narave.si

Odgovorite na spodnja štiri vprašanja in črke odgovorov, za katere menite, da so pravilni, vpišite v ustrezen kvadratik na kupončku. Pravilne odgovore najdete v člankih objavljenih v tokratni številki.

Izpolnjen kuponček pošljite na Savinjske novice, Šmihelska cesta 2, Mozirje, do torka, **22. avgusta 2023**. Med kupončki z vsemi pravilnimi odgovori je bil žreb tokrat naklonjen **Maji Kostanjšek, Sv. Lovrenc 35, Prebold**, ki prejme nagrado **trgovine Hram narave** iz Mozirja. Nagradenka prevzame nagrado v trgovini.

Nagradni KVIZ

Kaj sem prebral/a v tokratni številki Savinjskih novic?

1 Koliko krajevnih knjižnic še deluje v naši dolini poleg Osrednje knjižnice Mozirje?

- a) Štiri
- b) Šest
- c) Devet

2 Kdo je avtor kipa talca na spomeniku pred Domom kulture v Nazarjah?

- a) Ciril M. Sem
- b) Ciril Cesar
- c) Ciril Ribičič

3 kateri Solčavski dnevi po vrsti so potekali v Solčavi?

- a) 25.
- b) 30.
- c) 35.

4 Smučanje s katerega sedemtisočaka so predstavili šentjurski plezalci v Solčavi?

- a) Langtang Lirunga
- b) Gangkhar Puensuma
- c) Himlung Himala

SN 32

V kvadratke vpišite črke odgovorov, za katerega menite, da je pravilen.

1	2	3	4

Moje ime, priimek in naslov:

Tel./GSM:

Z izpolnitvijo te posredovanjem obrazca/kupončka potrjujem, da sem seznanjen in se strinjam s Splošnimi pogoji uporabe organizatorja glade varstva potrošnikov in glade varstva osebnih podatkov, ki so mi bili priložni dani na razpisu (savinjske.com). Navedeni Splošni pogoji organizatorja štejejo kot zavezujoča določila glade varstva potrošnikov in glade varstva osebnih podatkov.

Ime meseca Zgornje Savinjske doline

Tednik Savinjske novice nadaljuje z izborom imena meseca Zgornje Savinjske doline. Ob koncu akcije boste med vsemi imeni meseca bralci in bralke izbrali ime leta Zgornje Savinjske doline 2023.

Kandidati za ime meseca **julija 2023** so (po abecednem vrstnem redu priimkov):

Boštjan Goličnik

iz Šmihela nad Mozirjem se je kot predsednik Planinskega društva Mozirje, skupaj s še nekaterimi člani, izjemno angažiral, da je prišlo po 879 dneh od uničujočega požara do odprtja nove Mozirske kočice na Golteh. Z dobro organizacijo pod njegovim vodstvom je društvu uspelo pridobiti dovolj sredstev za novogradnjo.

Monika Hrastnik

iz Nazarj je na državnem prvenstvu na Soriški planini osvojila 7. naslov državne prvakinja v gorsko kolesarskem spustu. Pred tem je na tekmah za svetovni pokal zabeležila nekaj uvrstitev med prvo deseterico. V drugi polovici sezone jo čakata nastopa na svetovnem prvenstvu na Škotskem in evropskem prvenstvu v Franciji.

Ajda Julija Ozimic

z Rečice ob Savinji je učenka klavirja na Glasbeni šoli Nazarje. Ob zaključku šolskega leta 2022/2023 je prejela prehodni pokal in naziv učenka leta. Poleg sodelovanj v projektih glasbene šole je nastopila na številnih tekmovanjih v Sloveniji in tujini, na katerih je z doseženimi rezultati potrdila svoj velik talent in vztrajno delo.

Franc Rup

iz Gornjega Grada je prejel naziv častni občan Občine Gornji Grad. Dokler ga bolezen ni prikovala na invalidski voziček, je bil več mandatov občinski svetnik in uspešen podjetnik. Aktivno je deloval v več društvih, še posebej pa v Planinskem društvu Gornji Grad, kjer je bil tudi predsednik in gospodar doma na Menini.

Med prispelimi glasovnicami iz prejšnjega kroga je bil žreb naklonjen **Andreju Goličniku, Ljubija 123**. Nagradenec prevzame nagrado v tajništvu Savinjskih novic najkasneje do petka, 25. avgusta 2023. Izpolnite spodnjo glasovnico in jo do torka, 22. avgusta 2023, pošljite na naslov: Savinjske novice, Šmihelska cesta 2, 3330 Mozirje. Med pravočasno prispelimi glasovnicami bomo izžrebali dobitnika praktične nagrade.

Natisnjenih ali kopiranih glasovnic ne upoštevamo!

Za ime meseca
julija 2023 glasujem za

GRAFIKA GRACER 2

Moje ime in priimek in naslov:

Tel./GSM:

Z izpolnitvijo te posredovanjem obrazca/kupončka potrjujem, da sem seznanjen in se strinjam s Splošnimi pogoji uporabe organizatorja glade varstva potrošnikov in glade varstva osebnih podatkov, ki so mi bili priložni dani na razpisu. Navedeni Splošni pogoji organizatorja štejejo kot zavezujoča določila glade varstva potrošnikov in glade varstva osebnih podatkov.

							KDOR SE UKVARJA Z OKULTIZMOM	HRVAŠKI PEVEC (TOPIČ)	NASLADA, SLA, APETIT	STEKLENA POSODA ZA GOJENJE PLAZILCEV, DVOŽIVK	OŠLAČ, VINKO	KRALJEVINA NA INDOOKTALJSKEM POLOTOKU	GRŠKO POGORJE V BOJOTIJI, TUDI HELIKON	ALBANSKA PEVKA IZ SEVERNE MAKEDONIJE
SESTAVIL: PETER UDIR	ODVETNIK	NALIVNO PERO	ZMES CEMENTA IN AZBESTA ZA IZDELAVO TRDNIH PLOŠČ	TIBETANSKI MENIH	PECLJU PODOBEN DEL GOBE, KOCEN									
JAVEN POZIV, KLJIC					RIM. ZALOŽNIK, CICEROV PRIJATELJ HR. PEVKA (ZLOKIČ)				TRIKOTNA PLOŠKEV GL. MUSLIM. SVETIŠČE V MEKI					
PODROBNOST, NADROBNOST									SLOVENSKA SLIKARKA (KOBILČA) ENODEBELNI ČOLN					
ZAGNANOST, ZAVZETOST						NEKD. MERA ZA ŽITO AM. IGRALKA (FONDA)				NEKD. AVST. KANCLER (JULIUS) SANITETNI MATERIAL				
OKRASNI PREDMETI, DEKOR								Z VODO MEŠANO VINO IZREK, PREGOVOR						
GLIMČNA BOLEZEN NA VINU				APARAT, STROJ KEM. SIMBOL ZA KOBALT							ZAPOLTON ZVIŠANITON A EDO MAJKA			
PRISTANIŠKO MESTO V JV ŠPANJI									DELAVNICA UMETNIKOV					
ITALJANSKI PEVEC (CUTUGNO)					SOONIK V GRŠKEM PODZEMLJU				TOVORNJAK					

Obvestilo reševalcem

Drage bralke, dragi bralci,

med pravilno rešenimi in pravočasno prispelimi rešitvami nagradne križanke iz 31. številke Savinjskih novic smo izžrebali nagrajenko, ki jo nagradjujejo **Trgovine Jager** z darilnim bonom v vrednosti 15 EUR. To je:

• **Patricija Sampl, Cesta v Loke 2, Mozirje**

Nagrajenka prejme obvestilo o nagradi z navodilom za prevzem po pošti.

Uredništvo

Slovarček:

KALEVALA - finski narodni ep;
KANITA - albanska pevkica iz Severne Makedonije;
SEPTA - prečna stena v hifah;

Rešitev križanke iz 30. številke SN (vodoravno):

PODSTAVA, OMOTENEC, LAŽ, KAJA, MOZIRSKA, KEN, NETO, KRATKOČASJE, LAT, VAMPAČ, PASPULA, ATE, PASMA, KATAR, SIRAR, MAKRON, LT, IMITATOR, ANADIR, NIKA, ALORITMIJA, ARAL, TENIS, AHAT

KUPON za brezplačni mali oglas do 10 besed v 33. številki SN

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Vsebina oglasa (do 10 besed): _____

2023

Z izpolnitvijo ter posredovanjem obrazca/kupončka potrjujem, da sem seznanjen in se strinjam s Splošnimi pogoji uporabe organizatorja glede varstva potrošnikov in glede varstva osebnih podatkov, ki so mi bili predhodno dani na razpolago (savinjske.com). Navedeni Splošni pogoji organizatorja štejejo kot zavezujoča določila glede varstva potrošnikov in glede varstva osebnih podatkov.

Napovednik dogodkov

Sreda, 16. avgust	ob 17.00. Medgen borza Rečica ob Savinji Poletna pravljica urica
Četrtek, 17. avgust	ob 10.00. Medgen borza Rečica ob Savinji Pogovorna ura Kakšen pomen imajo vitamini v našem telesu

ŽIVALI - KUPIM

Kupim kravo, telico za zakol, dopitanje in teličke, bikce nad 100 kg; gsm 031 533 745. Kupim telice in krave za zakol ter prodam prašiče težke od 110 do 150 kg; gsm 031 832 520.

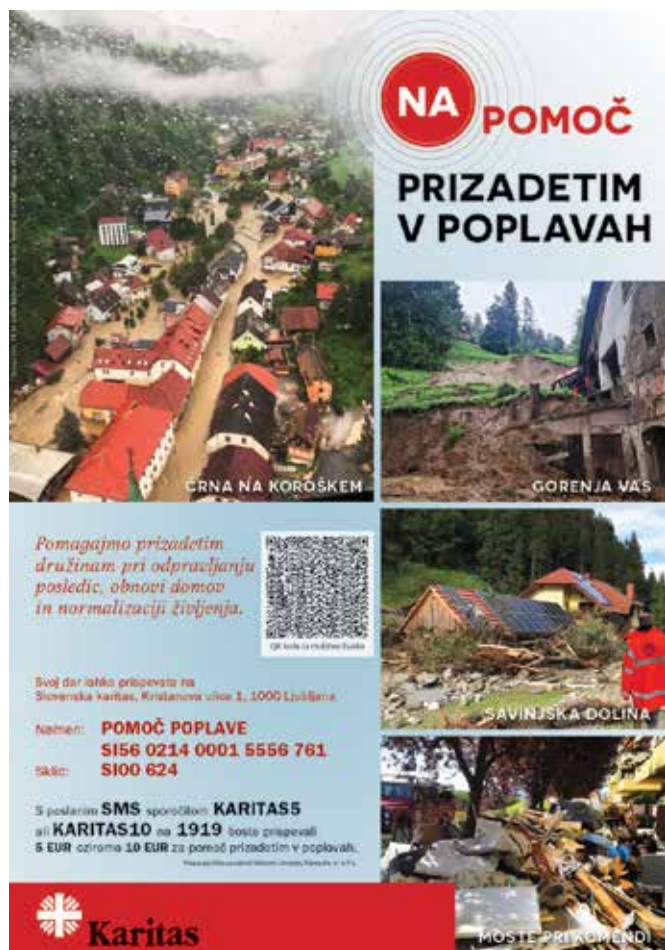
ŽIVALI - PROdam

Prašiče, mesnate pasme, primerne za dopitanje na večjo težo. Fišar – Tabor; gsm 041 619 372.

Prodamo prašiče domače vzreje različnih tež, možna dostava, Andrejeva kmetija; gsm 031 509 061. Prodajam bikca simentalca, starega 8 mesecev, težkega 200 kg; gsm 041 324 399.

DRUGO - PROdam

Prodajam žensko kolo; gsm 041 793 063. Prodajam krmni krompir; gsm 041 696 802. Prodajam nakladalec jcb 2cx; gsm 051 387 625.

NA POMOČ PRIZADETIM V POPLAVAH

Pomagajmo prizadetim družinam pri odpravljanju posledic, obnovi domov in normalizaciji življenja.

Svoj dar lahko prispevate na Slovensko Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

Namen: **POMOČ POPLAVE**
SI56 0214 0001 5556 761
Šklic: **SI00 624**

S poslanim SMS sporočilom: **KARITAS5** ali **KARITAS10** na 1919 boste prispevali 5 EUR oziroma 10 EUR za pomoč prizadetim v poplavih.

Karitas

CRNA NA KOROŠKEM, GORENJA VAS, SAVINJSKA DOLINA, MOŠTE PRILAGODNI

Savinjske novice

Pridružite se nam tudi na Facebooku

Morda ste iskali prav to!

ŠIVILJSTVO ŽANA

Šivanje po meri, kostimi, srajce, hlače in razna popravila (menjava zadrž, krajšanje, ožanje). Gsm 041/498-943.

Oblak Z. Barbara s.p., Ljubija 88, 3330 Mozirje.

KMETJE, GOZDARJI

Gradimo gozdne vlake brez miniranja. Opravljamo tudi vsa ostala dela s strojno mehanizacijo ter kiper prevoze. Kvalitetno in poceni; Brlec Franc 041/606-376.

GP Brlec d.o.o., Prihova 95, 3331 Nazarje.

Teraviz nepremičnine

Andreja Ropotar s.p. T: 051 393 021

posredovanje nepremičnin

davčno svetovanje

možnost odkupa vaše nepremičnine

GEOSTROKA

GEODETSKE STORITVE

Šmihelska cesta 2, Mozirje (Upravni center, III. nadstropje)

- geodetske storitve
- legalizacija
- posredovanje nepremičnin

040/797-456

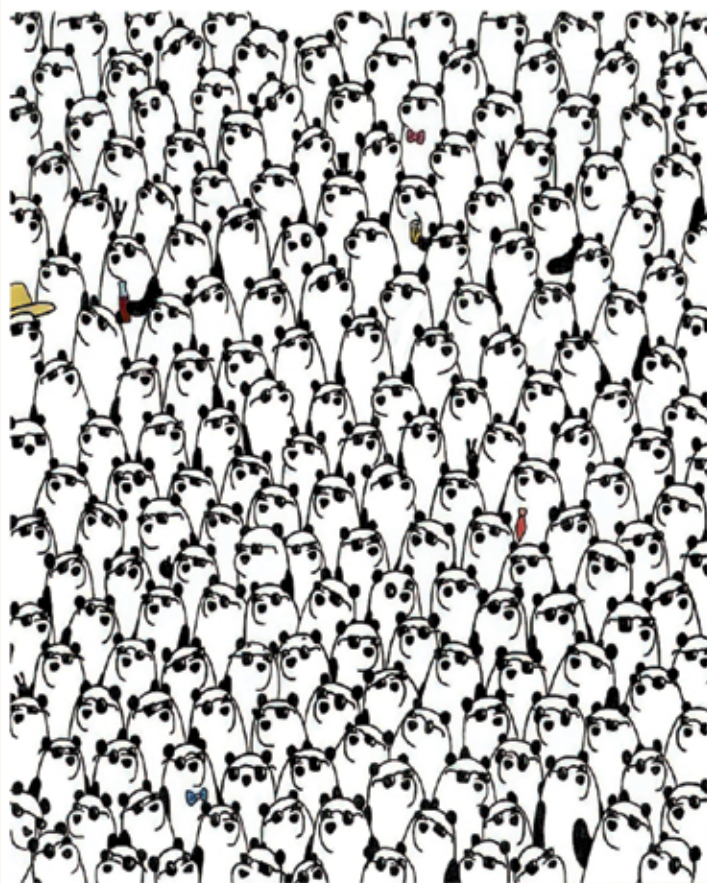

NARAVNE NESREČE

Sredstva za pomoč pri sanaciji za prizadeto prebivalstvo lahko nakazujete na naš TRR:

Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana, SI56 0310 0123 4567 891 (odprt pri SKB Banka d. d.), sklic: 00 96875, Namen: Ujma 2023, BIC banke: SKBAS12X, koda namena: CHAR, lahko pa pošljete SMS UJMA5 ali UJMA10 na 1919, s čimer boste darovali 5 oziroma 10 evrov.

Najlepša hvala.

Miselne IGRE

ZA NAJMLAJŠE

MED PRAVOČASNO POSLANIMI IN PRAVILNO REŠENIMI UGANKAMI PREJŠNJE MISELNE IGRE JE BIL ŽREB NAKLONJEN **ZALI MOLIČNIK, JUVANJE 23, LJUBNO OB SAVINJI**. PODJETJE SKAZA OBVEŠČA, DA PREJME NAGRAJENKA NAGRADO PO POŠTI V ROKU 30 DNI.

NA SLIKI POIŠČI DVE PANDI, KI NE NOSITA SONČNIH OČAL IN JU OBKROŽI. SLIKO IZREŽI IN POŠLJI NA: SAVINJSKE NOVICE, ŠMIHLSKA CESTA 2, 3330 MOZIRJE, **DO TORKA, 22. AVGUSTA 2023**. NE POZABI PRIPISATI SVOJIH PODATKOV (IME, PRIIMEK, NASLOV IN TELEFONSKO ŠTEVILKO ENEGA OD STARŠEV).

**NAGRADO
PODARJA**

skaza
Exceeding Expectations.

S posredovanjem rešitve potrjujem, da sem seznanjen in se strinjam s Splošnimi pogoji uporabe organizatorja glede varstva potrošnikov in glede varstva osebnih podatkov, ki so mi bili predhodno dani na razpolago. Navedeni Splošni pogoji organizatorja štejejo kot zavezujoča določila glede varstva potrošnikov in glede varstva osebnih podatkov.

iJAGER

Vedno poceni!

SUPERMARKET MOZIRJE
tehnika.mozirje@trgovinejager.com

SUPERMARKET VELENJE
tehnika.velenje@trgovinejager.com

Visokotlačni čistilec Kärcher K2 Universal Edition
1.673-003.0, moč 1,4 kW, poraba vode max. 360 L/h, max. tlak 110 bar, teža 3,8 kg, za površine do 20 m²

KÄRCHER

69,99 EUR

Visokotlačni čistilec K3 Power Control Car * EU
1.676-104.0, moč 1.600 W, tlak 120 bar, max. pretok 380 L/h, teža 6,6 kg

KÄRCHER

179,90 EUR

Sesalec Kärcher WD4 S V-20/4/35 EU
1.628-253.0, moč 1.000 W, INOX posoda 20 L, mere 385 x 365 x 524 mm

KÄRCHER

149,99 EUR

Potopna črpalna Elpumps CT 3674
za umazano vodo, Inox ohišje, moč 600 W, max. pretok 11.000 L/h

Elpumps

89,99 EUR

Bencinski agregat Iskra AR2500
delovna moč 2,3 kW, max. moč 2,5 kW, izhod 2 x 230 V, posoda za gorivo 15 L, čas delovanja 11 h

Iskra

289,90 EUR

Sesalec Kärcher WD 5 P V-25/5/22
1.628-306.0, moč 1.100 W, plastična posoda 25 L, 5 m kabel

KÄRCHER

219,99 EUR

Metla sirkova
5 x vezana

4,49 EUR

Brisalec tal TipiTop PVA mop

9,99 EUR

Rezervna goba za brisalec

3,29 EUR

Jagros d.o.o., Prvomajska ulica 29, 3250 Rogoška Statina | www.trgovinejager.com. Ponudba velja od 9.8.-15.8.2023 samo za PE Jager Velenje in Mozirje.

Izlet za naročnike

**Savinjske
Novice**

Sobota,
2. september
2023

Braslovče in Rogla

- tako blizu;
a tako malo znana

Program izleta:

• Občina Braslovče:

Žovneško doživetje

- Potovanje skozi pomembno in zanimivo zgodovino Žovneško-celjske dinastije z ogledom gradu Žvonek.

Po poti Veronike Deseniške:

- Potovanje skozi zgodovino svobodnih gospodov Žovneških in ogled cerkve Marije Vnebovzete.
- Ogled hmeljarske kmetije in predstavitev hmeljarstva ter tekmovanje v obiranju hmelja na star način.

• Kosilo na Ribniku Druškovič v Preboldu

• Pohorje

- Sprehod po Poti med krošnjami v osrčju mogočnih pohorskih gozdov.

• Večerja/pozna malica Magnus v Nazarjah

Pravilen odgovor na vprašanje iz prejšnje številke je bil A. 4 km od avtoceste. Tokratni izžrebanci so:

- Jožica Vodovnik, Prihova 59, Nazarje,
- Ida Ročnik, Volog 18, Šmartno ob Dreti,
- Jože Škrubej, Lačja vas 10, Nazarje.

V prihodnji številki Savinjskih novic bomo med naročniki, ki bodo pravilno odgovorili na nagradno vprašanje in do torka, 22. avgusta 2023, do 10. ure dostavili izpolnjen kupon, izžrebali nove srečneže, ki se bodo udeležili zanimivega izleta.

Nagradno vprašanje

KUPON ŠT. 8

Pot med krošnjami se nahaja v:

- a) občini Vitanje
- b) občini Slovenske Konjice
- c) občini Zreče

Obkrožite
en odgovor.

Ime in priimek:

Moj naslov:

Tel./GSM:

Izpolnjen kuponček nalepite na dopisnico in ga do torka, 22. avgusta, pošljite na naslov: Savinjske novice, Šmihelska cesta 2, 3330 Mozirje

Z izpolnitvijo ter posredovanjem obrazca/kupončka potrjujem, da sem seznanjen in se strinjam s Splošnimi pogoji uporabe organizatorja glode varstva potrošnikov in glode varstva osebnih podatkov, ki so mi bili predhodno dani na razpolago (savinjske.com). Navedeni Splošni pogoji organizatorja škleja kot zavzujoča določila glode varstva potrošnikov in glode varstva osebnih podatkov.

**ŠAMU
TURS**

**Ribnik
Druškovič**

**Magnus
NAZARJE**

**Miša
Misa**

VODA
www.voda002.com

Narja Ročnik
Anica Oblak
Štefica Blekša
Maja Slopevič
Ivan Rajter

Marija Golikovič
Vlado Tratnik
Jožica Bečvirnik
Helena J. Hribčič
Nace Kováč

Darinka Perčič
Ratika Pečovnik
Jure Marolt
Berta Kranjc
Štefanja Ramjak

Tereziya Pečnik
Janez Zajc
Marija Mlek
Jožica Vodovnik
Ida Ročnik

Jože Škrubej

ŠAMU TURS